

Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
za lata 2014-2015

Zamawiający:

Gmina Miasto Chełmno
Urząd Miasta Chełmno
ul. Dworcowa 1
86-200 Chełmno

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota - Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60-583 Poznań
www.greenkey.pl

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2014-2015

Właściciel Firmy

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autor opracowania:

mgr Joanna Walkowiak – Kierownik Zespołu Projektowego
mgr Andrzej Karkowski – Specjalista ds. ochrony środowiska
mgr Wojciech Pająk – Specjalista ds. ochrony środowiska

Marzec, 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	5
1.1. PODSTAWY MERYTORYCZNE OPRACOWANIA	5
1.2. STATYSTYCZNE INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE MIASTO CHEŁMNO W LATACH 2014-2015.....	6
2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2013-2014.....	8
2.1. ZASOBY WODNE	8
2.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB	9
2.3. PRZYRODA	11
2.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	12
2.5. HAŁAS	14
2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	15
2.7. POWAŻNE AWARIE	15
2.8. GOSPODARKA ODPADAMI.....	16
3. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE OD STYCZNIA 2014 R. DO GRUDNIA 2015 R.	18
3.1. ZASOBY WODNE, GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA, OCHRONA PRZED POWODZIĄ.....	18
3.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB	27
3.3. PRZYRODA	30
3.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	34
3.5. HAŁAS	40
3.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	42
3.8. POWAŻNE AWARIE I INNE ZAGROŻENIA.....	44
3.9. GOSPODARKA ODPADAMI.....	46
3.10. EDUKACJA EKOLOGICZNA	49
3.11. RACJONALIZACJA ZUŻYCIA SUROWCÓW, ENERGII	52
3.12. ZROWNOWAZONY ROZWÓJ TURYSTYKI	53
4. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	54
4.1. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ CELÓW EKOLOGICZNYCH.....	54
4.2. PODSUMOWANIE KOŃCOWE	55
SPIS TABEL	59
SPIS WYKRESÓW	60

SPIS SKRÓTÓW

B(a)P – benzo(a)piren	PLH - PL – obszar na terenie Polski, H - skrót od ang. habitat, czyli siedlisko
BZT5 – biochemiczne zapotrzebowanie na tlen	POP – Program Ochrony Powietrza
ChZT5 – chemiczne zapotrzebowanie na tlen	POŚ – program ochrony środowiska
dam ³ – tys. m ³	PPIS – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	ppoż - przeciwpożarowa
GIOŚ – Główna Inspekcja Ochrony Środowiska	PSG – Polska Spółka Gazownictwa
GPR – Generalny Pomiar Ruchu	PSP - Państwowa Straż Pożarna
GPZ- główny punkt zasilania	PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
GSW – gminna spółka wodna	PSZOK – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
GUS – Główny Urząd Statystyczny	RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
Dz. U. – Dziennik Urzędowy	RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
IO – indeks okrzemowy	RLM – równoważna ilość mieszkańców
KP PSP – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	RPO – Regionalny Program Operacyjny
KP ZMiUW – Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	SN – średnie napięcie
MIR - indeks makrofitowy	SUW – stacja uzdatniania wody
MMI - indeks makrozoobentosu	WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	WN – wysokie napięcie
nN – najniższe napięcie	zaw. og. – zawiesina ogólna
OOS – ocena oddziaływania na środowisko	ZMiUW – Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza	ZPK – Zespół Parków Krajobrazowych
OZE – odnawialne źródła energii	ZPKChiN – Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego
PGN – plan gospodarki niskoemisyjnej	ZUM – Zakład Usług Miejskich
PIG – Państwowy Instytut Geologiczny	ZWIK – Zakład Wodociągów i Kanalizacji
PM 10 – pył zawieszony o średnicy ziaren 10 µm	

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY MERYTORYCZNE OPRACOWANIA

Niniejszy dokument dotyczy przyjętego uchwałą nr XXVI/174/2012 z dnia 4 grudnia 2012 **Programu Ochrony Środowiska dla miasta Chełmna na lata 2012 - 2015 z perspektywą do roku 2019.**

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013 poz. 1232 ze zm.) organ gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu ochrony środowiska (zwany dalej Raportem), który przedstawia Radzie Miasta. Po przedstawieniu Raportu organowi wykonawczemu dokument ten ustawowo zostanie przekazany organowi wykonawczemu powiatu.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2015 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 roku, poz. 353 ze zm.) opracowany Raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu ochrony środowiska (zwanego dalej Programem). W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji każdego z zadań wytyczonych w Programie. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Miasta Chełmno opisanym w Programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia oraz przedsięwzięcia.

Niniejszy Raport weryfikuje i ocenia wykonanie celów wyznaczonych w Programie ochrony środowiska dla miasta Chełmno w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych w latach 2014-2015.

W Programie sformułowano cele ekologiczne na podstawie diagnozy i prognozy stanu środowiska, a także uwarunkowań polityki ekologicznej na tle głównych dziedzin rozwoju i związanych z nimi kierunków presji na środowisko. Przedsięwzięcia i zadania ujęte zostały w Raporcie w grupach zgodnych z celami określonymi następująco w Programie:

1. **Cel ekologiczny: modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców.**
2. **Cel ekologiczny: zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody.**
3. **Cel ekologiczny: ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych.**
4. **Cel ekologiczny: zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią.**
5. **Cel ekologiczny: utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów.**
6. **Cel ekologiczny: zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.**
7. **Cel ekologiczny: ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi.**
8. **Cel ekologiczny: racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.**

9. **Cel ekologiczny: upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.**
10. **Cel ekologiczny: minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego.**
11. **Cel ekologiczny: zrównoważony rozwój turystyki.**
12. **Cel ekologiczny: gospodarka odpadami.**

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych od następujących jednostek:

- Urzędu Miasta Chełmno,
- Starostwa Powiatowego w Chełmnie,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Bydgoszczy,
- Zarządu Dróg Powiatowych w Chełmnie,
- Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Chełmnie,
- Zakład Usług Miejskich ZUM Sp. z o.o. Chełmno,
- Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku,
- Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
- Nadleśnictwa Jamy,
- Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chełmnie,
- Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chełmnie,
- Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
- Polskiej Spółki Gazownictwa, Oddział w Bydgoszczy,
- Energi Toruń,
- Zespołu Parków Krajobrazowych,
- Głównego Urzędu Statystycznego - Bank danych lokalnych.

W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska za lata 2014 - 2015 były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Miasta,
- dane statystyczne,
- informacje o stanie środowiska wojewódzkiej inspekcji ochrony środowiska.

1.2. STATYSTYCZNE INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE MIASTO CHEŁMNO W LATACH 2014-2015

W kolejnych tabelach zestawiono różne informacje wstępne dotyczące wysokości dochodów jednostki i jej wydatków, w tym poniesionych na ochronę środowiska w okresie sprawozdawczym. Ze względu na brak publikacji danych przez Główny Urząd Statystyczny za rok 2015, w zakresie wszelkich porównań posłużono się danymi za rok 2013.

Tabela 1. Dochody ogółem, w tym otrzymane dotacje w latach 2013-2015

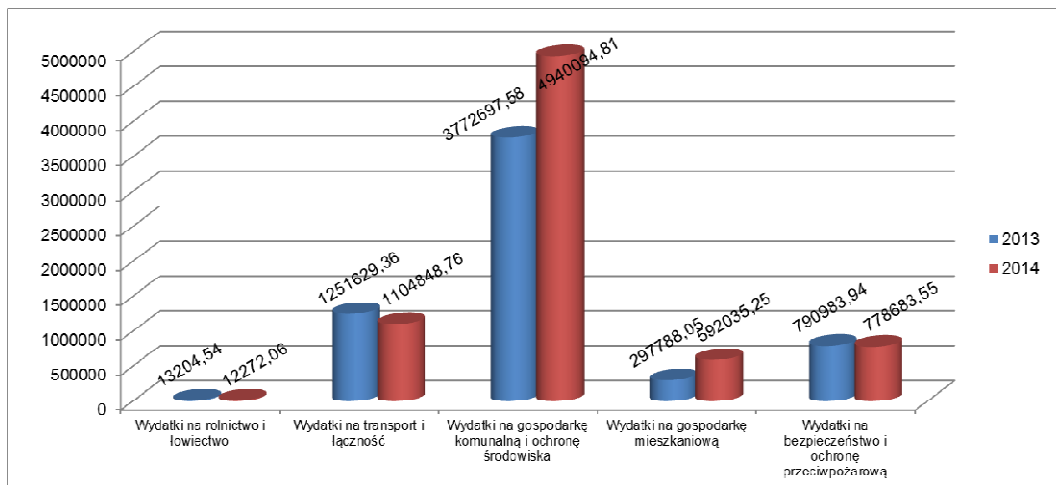
Wyszczególnienie (zł)	rok 2013 (rok bazowy)	rok 2014	rok 2015
Dochody ogółem	51 333 356,61	52 398 206,09	b.d.
Otrzymane dotacje	13 681 102,12	13 316 434,28	b.d.
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	2 188 863,12	931 997,80	b.d.
Środki z budż. państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie progr. i proj. realizowanych z udz. śr. z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	131 746,64	104 531,24	b.d.
Płatności w zakresie budżetu środków europejskich	142 293,90	195 089,20	b.d.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2013-2014

Tabela 2. Wydatki ogółem, w tym na ochronę środowiska w latach 2013-2015

Wyszczególnienie (zł)	rok 2013 (rok bazowy)	rok 2014	rok 2015
Wydatki ogółem	50 627 594,55	51 621 287,53	b.d.
Wydatki na rolnictwo i łowiectwo	13 204,54	12 272,06	b.d.
Wydatki na transport i łączność	1 251 629,36	1 104 848,76	b.d.
Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	3 772 697,58	4 940 094,81	b.d.
Wydatki na gospodarkę mieszkaniową	297 788,05	592 035,25	b.d.
Wydatki na bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową	790 983,94	778 683,55	b.d.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2013-2014

Wykres 1. Wydatki, w tym na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w okresie sprawozdawczym

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2013-2014

Wydatki na dział gospodarka komunalna i ochrona środowiska, z którego finansowanych jest najwięcej inwestycji i działań związanych stricte z ochroną środowiska przedstawiały się następująco:

- w roku 2013 – 3 772 697,58 zł,
- w roku 2014 – 4 940 094,81 zł, co daje o 1 167 397,23 więcej niż w roku bazowym.

Oznacza to, że wydatki na ten cel stanowiły odpowiednio:

- w roku 2013 – 7,5 % całości wydatków,
- w roku 2014 – 9,6 % całości wydatków.

2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2014-2015

2.1. ZASOBY WODNE

Stan wód powierzchniowych na terenie Miasta nie jest zadowalający, co potwierdzają dane monitoringowe WIOŚ zamieszczone w dalszej części. Stan wód utrzymuje się na słabym poziomie od wielu lat.

W ostatnich latach na terenie Miasta nie prowadzono jednak badań monitoringowych wód powierzchniowych, co znacznie utrudnia ocenę jakości zasobów w tym rejonie.

Rzeka Wisła badana była w roku 2014 w punkcie Przechowo (dzielnica Świecia nad Wisłą, poniżej Chełmna). Wskazano wówczas III klasę jakości wód w zakresie elementów biologicznych, stan ekologiczny określono na dobry (II klasa), podobnie stan chemiczny. W roku 2013 Wisła badana była w punkcie Sartowice (poniżej Chełmna). Wody posiadały wówczas II klasę w zakresie wskaźników fizykochemicznych. W porównaniu z badaniami z 2011 roku stan sanitarny uległ pogorszeniu z oceny zadowalającej do niezadowalającej.

Ostatnie badania wód rzeki Fryby pochodzą z roku 2012. Stan ekologiczny oceniono jako słaby, ale stan chemiczny jako dobry. Ocena bakteriologiczna była niestety w stanie złym, podobnie biologiczna. W zakresie oceny fizykochemicznej, o ocenie poniżej dobrego stanu wód zadecydowały na przykład ilości fosforanów.

Wody Fryby przez wiele lat były degradowane przez ścieki cukrownicze i komunalne z Chełmży, odprowadzane w górnym odcinku ciek. Istniejąca obecnie cukrownia Nordzucker Polska S.A., zakład produkcyjny w Chełmży, odprowadza poprzez oczyszczalnię średnio 1 000 m³/d ścieków. Ścieki komunalne są tłoczone do oczyszczalni komunalnej w Toruniu. Fryba jest również odbiornikiem ścieków z Kijewa Królewskiego – 137 m³/d i z Unisławia poprzez Kanał Papowski – 1 130 m³/d. Niekorzystne warunki gospodarki wodno-ściekowej Fryby pogłębia wybitnie rolniczy charakter zagospodarowania zlewni oraz brak obszarów leśnych.

W roku 2012 badania prowadzono w zakresie monitoringu diagnostycznego, w tym substancji priorytetowych. W zakresie biologicznym analizowano wielkość indeksu okrzemkowego (IO), indeksu makrofitowego (MIR) oraz indeksu makrozoobentosu (MMI). Wyniki badań wykazały słaby potencjał ekologiczny, o czym zdecydował wynik badań MMI. Pozostałe wskaźniki biologiczne spełniały wymogi III klasy. W zakresie fizykochemicznym stwierdzono przekroczenie granic II klasy dla wskaźników zasadowości i fosforanów. Analiza zawartości związków z listy substancji priorytetowych nie wykazywała przekroczenia granic norm dopuszczalnych. Stan sanitarny Fryby oceniono jako zły.

Porównanie z wynikami badań z roku 2009 wykazało niewielki wzrost zanieczyszczenia w zakresie fizykochemicznym, jak i bakteriologicznym.

Nie ma możliwości aktualnej oceny jakości wód jeziora Starogrodzkiego. Ostatnie badania WIOŚ pochodzą z 2008 roku i wskazują na III klasę jakości wód.

Wody w tym jeziorze badane są przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, w ramach kontroli miejsc wykorzystywanych zwyczajowo do kąpeli.

Kąpielisko jest organizowane przez Chełmiński Dom Kultury. W okresie sprawozdawczym woda kwalifikowana była w dobrej jakości, w tym w roku 2015 w doskonałej jakości.

Dużym obciążeniem dla środowiska wodnego, a w szczególności dla rzeki Wisły jest zrzut oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków w Chełmie. W roku 2014 odprowadzono do odbiornika następujące ilości ładunków w ściekach oczyszczonych:

- BZT₅ – 7 443 kg/rok (o 1 815 kg więcej niż w roku 2013),
- ChZT – 47 768 kg/rok (o 1 1 780 kg mniej niż w roku 2013),
- zawiesina ogólna – 2 222 kg/rok (o 2 082 kg mniej niż w roku 2013),
- azot ogólny – 19 885 kg/rok (o 254 kg mniej niż w roku 2013),
- fosfor ogólny – 889 kg/rok (o 1 468 kg mniej niż w roku 2013).

Uzupełnieniem monitoringu wód były badania jakości wód podziemnych. Według sprawozdania z monitoringu wód podziemnych na terenie województwa w ramach jednolitych części wód podziemnych w 2014 r. jakość wód określono w klasie III. Podobnie w roku 2013. W roku 2013 w granicach miasta znajdował się 1 punkt pomiarowy wód podziemnych. Ocena jakości wód wskazała II klasę.

Wody podziemne ujmowane są na cele komunalne. Za badanie ich jakości odpowiada eksploatator ujęć wody, Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Chełmie. Natomiast za monitoring jakości wód na sieci wodociągowej odpowiada Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chełmie.

Stan higieniczno – sanitarny wodociągów ocenia się na prawidłowy. Deficytu wody nie odnotowano. Studnie ujęć wody są zabezpieczone i podłączone do systemu powiadamiania. Wodociąg posiada urządzenia uzdatniające (odmanganiacze, odżelaziacze, a system dezynfekcji prowadzi się poprzez naświetlanie promieniami UV). Metoda ta sprawdza się częściowo, gdyż w roku 2014 nie stwierdzono przekroczeń bakteriologicznych w badanych próbkach wody. Badania wody surowej przeprowadzone przez właściciela wodociągu także nie wykazywały przekroczeń bakteriologicznych. W roku 2015 stwierdzono jednorazowe przekroczenie bakterii coli. Właściciel przeprowadził chlorowanie sieci oraz przeprowadził badania kontrolne. Końcowy wynik był prawidłowy.

Dla wszystkich stref wyznaczone są strefy bezpośrednie. Studnie ujęć wody znajdują się na terenach zalewowych, w okresie sprawozdawczym nie stwierdzono podtopień, ani zalania studni.

W trakcie kontroli sanitarnej w roku 2015 stwierdzono uchybienia techniczno - sanitarne, tj. skorodowaną instalację wodną w SUW. Wszczęto postępowanie administracyjne. Decyzja z terminem realizacji obowiązuje eksploatatora do 31.12.2016 r.

2.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB

Stan zagospodarowania gruntów na terenie miasta utrzymuje się jednak na stałym poziomie, co pokazuje poniższa tabela.

Tabela 3. Zmiany powierzchni użytków rolnych w okresie sprawozdawczym

Powierzchnia (ha)	2012	2013	2014
Powierzchnia geodezyjna	1 356	1 356	1 356
użytki rolne razem	636	636	636
użytki rolne - grunty orne	504	504	504
użytki rolne - sady	17	17	17
użytki rolne - łąki trwałe	16	16	16

Powierzchnia (ha)	2012	2013	2014
użytki rolne - pastwiska trwałe	87	87	87
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	9	9	9
użytki rolne - grunty pod rowami	3	3	3
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	371	371	371
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	124	124	125
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	43	43	42
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	54	53	54
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	22	23	22
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	33	33	33
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	88	88	88
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	7	7	7
nieużytki	37	37	37

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2012-2014

Ochrona powierzchni ziemi i gleb jest regulowana na poziomie lokalnym poprzez uchwalane MPZP. Na poziomie tego aktu prawa miejscowego możliwe jest ograniczanie odrolnienia gruntów chronionych, przeznaczanie pod działalność rolniczą obszarów o cennych zasobach gleb i dopuszczanie na mniej zasobnych np. funkcji mieszkaniowych.

Starosta Chełmiński w okresie sprawozdawczym wyłączył następujące powierzchnie gruntów rolnych z produkcji rolniczej na poniższe funkcje:

Tabela 4. Grunty rolne wyłączone z produkcji rolniczej (ha) w roku 2015

Cel	Ogółem	Użytki rolne wg klas bonitacji	
		mineralne I - II	mineralne III
Ogółem	1,00	0,79	0,21
tereny przemysłowe	0,79	0,79	-
tereny osiedlowe	0,20	-	0,20
pozostałe tereny	0,01	-	0,01

Źródło: Starostwo Powiatowe w Chełmnie

Stan gleb na terenie miasta ocenia się jako dobry, choć brak jest kontroli nawożenia i stosowania środków ochrony roślin. Na tym terenie nie było prowadzonych do tej pory badań gleb w ramach Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski.

Innym typem działań związanych z ochroną powierzchni ziemi i właściwym użytkowaniem gleb są melioracje, czyli działania mające na celu utrzymanie pożądanej wilgotności gleb lub osuszanie.

Starosta Chełmiński posiada kompetencje w zakresie nadzoru nad utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (rowy i drenowanie) na terenie miasta. Ich bezpośrednim utrzymaniem zajmują się natomiast właściciele gruntów zmeliorowanych. Natomiast kompetencje w zakresie utrzymania wód oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych (kanały, wały przeciwpowodziowe, przepompownie, rolnicze zbiorniki wodne, budowle i urządzenia piętrzące) należą do Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

KP ZMiUW w okresie sprawozdawczym zajmował się utrzymaniem obszaru zmeliorowanego o powierzchni 13,17 ha (w tym 7,65 ha było zmeliorowanych gruntów orných oraz 5,52 użytków zielonych). Eksploatowanych jest także 2,935 km rowów melioracyjnych, które meliorują 12,99 ha.

Mimo istnienia Gminnej Spółki Wodnej Chełmno nie prowadzi ona swojej statutowej działalności od około 2008 roku. Zarząd Spółki Wodnej Chełmno od wielu lat nie przedkłada powiatowi uchwał organów spółki i nie zwołuje walnych zgromadzeń. Spółka Wodna Chełmno aktualnie nie posiada władz, kadencja ostatniego Zarządu minęła, a nowy nie został wybrany. Istnieją jednak problemy z przeprowadzeniem likwidacji GSW Chełmno w związku z czym spółka istnieje, ale nie prowadzi działalności.

Ochrona powierzchni ziemi to również działania związane z ochroną przeciwosuwiskową. Starosta Chełmiński posiada w kompetencji zagadnienia dotyczące monitorowania osuwisk. Na terenie miasta istnieje aktywne osuwisko, które zostało przez miasto zabezpieczone zadrzewieniem.

Ponadto na terenie miasta obowiązuje koncesja Ministra Środowiska na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarze „Unisław-Gronowo”, położonym na terenie gmin: Chełmno, Chełmża, Dąbrowa Chełmińska, Kijewo Królewskie, Lisewo, Łubianka, Łysomice, Papowo Biskupie, Płużnica, Stolno, Unisław, Wąbrzeźno, Zławieś Wielka oraz miast: Chełmno, Chełmża.

2.3. PRZYRODA

W mieście w okresie sprawozdawczym stan terenów zieleni urządzonej oraz obszarów objętych formami ochrony przyrody przedstawia kolejna tabela. Wynika z niej, że w latach 2014-2015 nie zaszły znaczące zmiany w powierzchni terenów czynnych biologicznie na terenie Chełmna.

Tabela 5. Powierzchnia i ilość obszarów prawnie chronionych, terenów zieleni urządzonej oraz lasów w okresie sprawozdawczym

Wyszczególnienie	Jednostka	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015
obszary prawnie chronione ogółem ¹	ha	1 389,60	1 386,00	1 386,00	1 386,00
rezerwy przyrody	ha	3,60	3,57	3,57	3,57
park krajobrazowy	ha	1 386,00	1 386,00	1 386,00	1 386,00
pomniki przyrody	szt.	25	25	25	25
parki spacerowo - wypoczynkowe	szt.	3	3	3	3
	pow. ha	80,30	80,30	80,30	80,30
zieleńce	szt.	11	11	11	11
	pow. ha	18,30	18,30	18,30	18,30
zieleń uliczna	ha	4	4	4	4
tereny zieleni osiedlowej	ha	46,10	45,15	45,15	b.d.
udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	10,70	10,60	10,60	10,60
żywopłoty	m	2 898	2 847	2 847	1 500
nasadzenia drzewa	szt.	26	26	55	130
nasadzenia krzewy	szt.	2 600	2 600	1 900	700
ubytki drzewa	szt.	94	94	230	157
ubytki krzewy	szt.	54	54	100	120

¹ wartość ta nie stanowi sumy poszczególnych form ochrony przyrody, różne obszary mogą być położone w ramach innych obszarów

Wyszczególnienie	Jednostka	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015
powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	53,70	53,67	53,67	53,67
powierzchnia lasów	ha	53,5	53,47	53,47	53,47
lesistość w %	%	3,90	3,90	3,90	3,90
las publiczne ogółem	ha	47,30	47,27	47,27	47,27
las publiczne Skarbu Państwa	ha	25,30	25,27	25,27	25,27
las publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	19,5	19,47	19,47	19,47
las publiczne gminne	ha	22,0	22,00	22,00	22,00
las prywatne ogółem	ha	6,2	6,20	6,20	6,20
powierzchnia gruntów nieleśnych i przeznaczonych do zalesienia	ha	0	0	0	0

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2012-2014

Nadleśnictwo Jamy w obrębie miasta Chełmno administruje powierzchnię 20,30 ha lasów wchodzących w skład leśnictwa Chełmno. W skład tej powierzchni wchodzi 3,93 ha rezerwatu Łęgi na Ostrowiu Panieńskim. Pozostałą powierzchnię 16,37 ha stanowią lasy gospodarcze, mające charakter glebochronny w pasie stromych pagórków i stoków.

W latach 2014-2015 nie występowały zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, poza trwającym od wielu lat zamieraniem jesionu oraz grafiozą u wiązów w rezerwacie². Nie wykonywano odnowień i zalesień, ani działań związanych z ochroną lasu przed zwierzyną. Zabiegi pielęgnacyjne mają charakter symboliczny.

2.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Wstępem do oceny zrealizowanych działań będzie analiza stanu jakości powietrza. Omówienie tego zagadnienia zostało oparte na danych z Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez wojewódzką inspekcję ochrony środowiska.

W latach 2013-2014 na terenie miasta prowadzono tylko pomiary benzenu. Ocena jakości powietrza opiera się na wynikach pomiarów prowadzonych na innych stacjach pomiarowych stanowiących podstawę do oceny jakości powietrza w całej strefie kujawsko-pomorskiej.

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin przeprowadzona w roku 2014 dla zanieczyszczeń, takich jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu i tlenek azotu, ozon, benzen, tlenek węgla, metale (ołów, arsen, nikiel i kadm) nie wykazała przekroczeń, zatem zachowane są kryteria czystości powietrza ustanowione w tym zakresie.

² grafioza - holenderska choroba wiązu, naczyniowa choroba wiązu – choroba wiązów wywoływana przez grzyby *Ophiostoma ulmi*, *Ophiostoma himal-ulmi*

Tabela 6. Klasyfikacja stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia w roku 2014

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
		kryterium – poziom dopuszczalny									kryterium – poziom docelowy				
		dwutlenek siarki	dwutlenek azotu	pył zawieszony PM10	pył zawieszony PM2,5		olów	benzen	tlenek węgla	arsen	benzo(a)piren	kadm	nikiel	ozon	pył zawieszony PM2,5
faza I	faza II														
aglomeracja bydgoska	PL0401	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A
miasto Toruń	PL0402	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A
miasto Włocławek	PL0403	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, 2014

Tabela 7. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony roślin w roku 2014

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy	
		kryterium – poziom dopuszczalny	
		dwutlenek siarki	tlenki azotu
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	A	A

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy – kryterium poziom docelowy
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	A

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy - kryterium poziom celu długoterminowego
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	D2

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, 2014

Jeżeli chodzi o klasyfikację według poziomów celów długoterminowych to w województwie kujawsko – pomorskim poziomy celu długoterminowego dla ozonu zostały przekroczone dla wszystkich czterech stref w przypadku ochrony zdrowia, jak również dla strefy kujawsko – pomorskiej w przypadku ochrony roślin (klasa D2).

Przyczynami wystąpienia niekorzystnych klas dla wymienionych powyżej zanieczyszczeń są dla terenu całego województwa:

- dla PM 10:
 - oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów w centrum miasta z intensywnym ruchem;
 - oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji;

- oddziaływanie emisji z zakładów przemysłowych, ciepłowni, elektrowni zlokalizowanych w pobliżu stacji pomiarowej;
 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków;
 - oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka;
 - niekorzystne warunki klimatyczne/meteorologiczne, rozumiane jako wystąpienie szczególnie niekorzystnej sytuacji meteorologicznej, z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza, w rozważanym okresie (przyczyna dodatkowa);
 - emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk itp.
2. dla B(a)P:
- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów w centrum miasta z intensywnym ruchem;
 - oddziaływanie emisji z zakładów przemysłowych, ciepłowni, elektrowni zlokalizowanych w pobliżu stacji pomiarowej;
 - oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków;
 - oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka.
3. dla O₃:
- oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka;
 - niekorzystne warunki klimatyczne/meteorologiczne, rozumiane jako wystąpienie szczególnie niekorzystnej sytuacji meteorologicznej, z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza, w rozważanym okresie (przyczyna dodatkowa);
 - warunki meteorologiczne sprzyjające tworzeniu się ozonu troposferycznego.

Wyniki oceny jakości powietrza stanowiły podstawę do opracowania programów ochrony powietrza, których celem jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń. W analizowanym okresie obowiązującymi aktami prawnymi określającymi programy ochrony powietrza były:

1. Uchwała Nr XVI/302/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla 15 stref województwa kujawsko-pomorskiego pod względem przekroczeń docelowych benzo(a)pirenu. Program powstał na podstawie oceny rocznej jakości powietrza sporządzonej za rok 2007, a na termin realizacji ustalono dzień 31 grudnia 2020 roku.
2. Uchwała Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀ i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu. Termin realizacji programu ustalono na dzień 31 grudnia 2020 roku.

2.5. HAŁAS

Ocenę jakości klimatu akustycznego warto przeprowadzić na bazie analizy monitoringu hałasu wykonywanej przez WIOŚ.

Pomiary hałasu komunikacyjnego w Chełmnie były wykonywane po raz ostatni w 2012 roku. Badania przeprowadzono na 4 stanowiskach, tj. na ulicach w ciągu drogi wojewódzkiej nr 560, drogi powiatowej oraz dróg przebiegających przez centrum miasta. Do pomiarów w porze dziennej i nocnej wytypowano ulice: 3 Maja 3 i 10, Wodną 33 i Toruńską 8. Na stanowisku przy ul. 3 Maja 10 pomiar realizowany był metodą ciągłą z 1-godzinną rejestracją sygnału. Badania wykonywano zarówno w dni powszednie, jak i wolne od pracy.

Przekroczenia dopuszczalnego długookresowego poziomu dźwięku zarejestrowano jedynie przy ulicy 3 Maja (na obu stanowiskach) i mieściły się one w przedziale od 0,9-1,1 dB dla okresu doby. Naruszenie klimatu akustycznego w porze nocnej odnotowano w punkcie pomiarowym również przy ul. 3 Maja 10, a wskaźnik ten wyniósł 0,2 dB. W pozostałych punktach badawczych w porze nocnej przekroczeń nie stwierdzono. Obliczone wartości długookresowego średniego poziomu dźwięku, w punktach monitorowanych na terenie Chełmna w 2012 roku, dla pory doby wahały się od 63,3 do 69,1 dB, przy średnim natężeniu ruchu pojazdów wahającym się w granicach od 441 - 612 poj./h dla pory dziennej z 2 - 4 % udziałem pojazdów ciężkich. Długookresowy średni poziom dźwięku dla pory nocy wahał się od 48,8 do 59,2 dB przy natężeniu ruchu pojazdów od 49 - 216 poj./h z 2 - 5 % udziałem pojazdów ciężkich.

Porównując wyniki badań z 2009 roku, można stwierdzić, że klimat akustyczny Chełmna w monitorowanym obszarze uległ poprawie od 3 - 7 dB w okresie doby oraz o 3 - 11 dB w porze nocnej. Ponadto jednoczesne podwyższenie dopuszczalnych norm spowodowało prawie całkowity brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku na rozpatrywanym obszarze.

2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Normy środowiskowe w celu ochrony ludności przed promieniowaniem elektromagnetycznym zawarte są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowej wytwarzają np. pola o częstotliwościach od około 0,1 MHz do około 100 GHz. Natomiast linie i stacje elektroenergetyczne są źródłami pól o częstotliwości 50 Hz.

W okresie sprawozdawczym (w roku 2014) WIOŚ prowadził badania przy ul. Polnej 27, gdzie wynik wskazał wartość 0,7 V/m, czyli na granicy dopuszczalnej normy.

2.7. POWAŻNE AWARIE

Miasto narażone jest na wystąpienie tego typu awarii m.in. ze względu na przebiegające przez jego teren drogi o znaczeniu ponadlokalnym, gazociąg wysokiego ciśnienia oraz funkcjonujące zakłady produkcyjne, stacje benzynowe. W celu zapobiegania tego typu awariom konieczne jest utrzymanie odpowiedniego stanu dróg, właściwe planowanie przestrzenne oraz odpowiednie przygotowanie jednostek ratowniczych do interwencji.

Jednostką odpowiedzialną bezpośrednio za minimalizowanie skutków awarii, zagrożeń jest Straż Pożarna. Jednostka co roku wydatkowała środki na utrzymanie w gotowości bojowej jednostek straży. Straż pożarna w zakresie ochrony przed awariami

i zagrożeniami brała udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych zdarzeń.

Według rejestru prowadzonego przez WIOŚ na terenie miasta nie działają podmioty kwalifikowane jako zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

W roku 2013 GIOŚ nie zarejestrował na tym terenie żadnego zdarzenia niosącego znamiona poważnej awarii.

Państwowa Straż Pożarna natomiast zarejestrowała w grudniu 2015 r. wyciek substancji niebezpiecznej (ropopochodnej) na rzeka Wiśle na powierzchni około 5 000 m².

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Z dniem 1 lipca 2013 r. gminy przejęły władztwo nad odpadami komunalnymi. Obowiązek został nałożony znowelizowaną ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 roku poz. 250 ze zm.), która w sposób zasadniczy i radykalny przebudowała system prawny dotyczący gospodarowania odpadami komunalnymi. Wobec powyższego wszystkie umowy zawarte pomiędzy właścicielami nieruchomości, a podmiotami świadczącymi usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych zostały rozwiązane.

W związku z wejściem w życie ustawy podjęto szereg działań i inicjatyw o charakterze analityczno-planistycznym, projektowym i edukacyjnym, których celem było prawidłowe wdrożenie i realizacja omawianego systemu. W okresie sprawozdawczym realizowano przyjęte w roku 2012 założenia.

Aktem prawnym regulującym system był regulamin utrzymania porządku i czystości. W roku 2013 Rada Miasta Chełmna przyjęła regulamin uchwałą nr XXXII/214/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Chełmno”.

Podjęte w roku 2012 uchwały Rady Miasta były zmieniane w okresie sprawozdawczym następującymi aktami prawa miejscowego:

1. w roku 2014:

- Uchwała nr XLVII/311/2014 Rady Miasta Chełmna z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów na terenie Gminy Miasto Chełmno.
- Uchwała nr XLII/272/2014 Rady Miasta Chełmna z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XLII/271/2014 Rady Miasta Chełmna z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.
- Uchwała nr XLII/270/2014 Rady Miasta Chełmna z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie wyboru jednej z metod ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami oraz stawki tej opłaty.

2. w roku 2015:

- Uchwała nr XII/76/2015 Rady Miasta Chełmna z dnia 27 października 2015 r. w sprawie zmiany uchwały XI/63/2015 Rady Miasta Chełmna z dnia 8 września 2015 r. określającej szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

i zagospodarowania tych odpadów na terenie Gminy Miasto Chełmno, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

- Uchwała nr XI/63/2015 Rady Miasta Chełmna z dnia 8 września 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów na terenie Gminy Miasto Chełmno, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XI/62/2015 Rady Miasta Chełmna z dnia 8 września 2015 r. w sprawie rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz cen za te usługi.

Firma wyłoniona w przetargu odbiera od właścicieli nieruchomości oprócz podstawowych frakcji odpadów: papier i tektura, tworzywa sztuczne i metal, szkło, bioodpady także tzw. odpady problemowe: przeterminowane lekarstwa, zużyte baterie i akumulatory, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe.

Przekazywanie zebranych odpadów do odpowiedniego zakładu tj. do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych zapewnia wysoki stopień ich odzysku oraz stanowi bezpieczne dla środowiska ich unieszkodliwienie.

Od 1 lipca 2016 r. zostanie utworzony PSZOK (w ramach przetargu na odbiór odpadów zapewni go ZUM).

Odpady były przekazywane do zagospodarowania do Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych i Mieszkaniowych EKOSYSTEM Sp. z o. o. ul. Matejki 13 87-200 Wąbrzeźno - Kompostownia odpadów w Niedźwiedziu oraz do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Osnowie, 86-200 Chełmno.

Dzięki sprawnie działającemu systemowi Gmina Miasto Chełmno osiągnęła w 2015 roku następujące poziomy (podobnie jak w roku 2014):

- 1,24 % - osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (nie więcej niż 50 %),
- 34,31 % - osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (wymagane minimum 14 %),
- 97 % - osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (wymagane minimum 38 %).

Można zauważyć, że z roku na rok liczba odpadów zmieszanych w gminie wzrasta, co związane jest ze zwiększeniem ilości nieruchomości obsługiwanych przez miasto, w roku 2014 było to 4 334 Mg odpadów o kodzie 20 03 01, a w roku 2015 – 4 442,9 Mg (przy ilości budynków w roku 2014 - 4 245, a w roku 2015 – 4 251).

Uzupełnieniem działań związanych z gospodarowaniem odpadami są działania edukacyjne w zakresie ekologii i prawidłowego segregowania odpadów.

Działaniami podejmowanymi przez Miasto w okresie sprawozdawczym było również unieszkodliwianie azbestu na podstawie programu gminnego finansowanego ze środków budżetowych oraz we współpracy z WFOŚiGW w Toruniu. W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące działania:

- w roku 2014 – zdemontowano i unieszkodliwiono łącznie 20,13 Mg wyrobów zawierających azbest – finansowane z WFOŚiGW, kwota 9 231,54 zł,
- w roku 2015 – szacuje się, że unieszkodliwiono ok. 24,82 Mg eternitu, a szacowany koszt to 10 788,19 zł. Firma, która świadczyła usługę wykonała ją niezgodnie z umową. Miasto odstąpiło od umowy, pomimo, że faktycznie eternit był zabrany. Do dzisiaj nie została zapłacona kwota za usługę, ale też Gmina nie otrzymała dofinansowania. Postępowanie toczy się obecnie w prokuraturze.

Uzupełnieniem systemu odbioru i właściwego zagospodarowania odpadów, jest także odbiór wytworzonych odpadów innych niż komunalne, prowadzony przez uprawnione firmy od podmiotów gospodarczych.

3. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE OD STYCZNIA 2014 R. DO GRUDNIA 2015 R.

3.1. ZASOBY WODNE, GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA, OCHRONA PRZED POWODZIĄ

W celu ochrony zasobów wodnych należy zadbać o zaspokojenie potrzeb mieszkańców i dostarczenie im odpowiedniej ilości oraz jakości wody pitnej przy jednoczesnym wzroście świadomości mieszkańców w celu zmniejszenia zużycia wody w gospodarstwach domowych i przedsiębiorstwach, gdzie woda wykorzystywana jest na cele produkcyjne.

Możliwe jest to dzięki modernizacji infrastruktury technicznej odpowiedzialnej za dostarczanie i oczyszczanie wód oraz przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez działania inwestycyjne (rozwój sieci kanalizacyjnej i deszczowej), informacyjne oraz administracyjne.

Tabela 8. Wskaźniki presji na stan środowiska i realizacji zadań w latach 2014-2015

Wskaźnik monitorujący	Jednostka	Jednostka monitorująca	rok 2014	rok 2015
jakość cieków wodnych	klasa	WIOŚ	brak badań na terenie miasta / Przechowo: III klasa elementów biologicznych, stan ekologiczny dobry, stan chemiczny dobry	brak danych za rok 2015
jakość wód w zbiornikach wodnych	klasa	WIOŚ	brak badań	brak danych za rok 2015
przekraczane wskaźniki w wodach powierzchniowych	rodzaj	WIOŚ	zasadowość, PO ₄	brak danych za rok 2015
jakość wód podziemnych	klasa	WIOŚ, PiG	III klasa JCWPd II klasa w punkcie	brak danych za rok 2015
przekraczane wskaźniki w wodach podziemnych	rodzaj	WIOŚ, PiG, PSSE, ZWiK Chełmno	b.d.	brak danych za rok 2015

Wskaźnik monitorujący	Jednostka	Jednostka monitorująca	rok 2014	rok 2015	
liczba ujęć wody komunalnych	szt.	Gmina, ZWiK Chełmno	1	1	
wydajność ujęć wody (woda dostarczona gospodarstwom domowym dam ³)	m ³ /d m ³ /rok	Gmina, ZWiK Chełmno / GUS	640,60*	628,40*	
długość sieci wodociągowej	km	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	44,18*	44,71*	
liczba przyłączy wodociągowych	szt.	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	1236*	1245*	
procent mieszkańców objętych siecią wodociągową	%	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	99,90	99,90	
długość zlikwidowanej sieci z materiałów azbestowych	m	Gmina, ZWiK Chełmno	brak danych o sieci zlikwidowanej, stan aktualny 1,63 km	stan aktualny 1,47 – zlikwidowano 0,16 km	
udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków	%	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	93,10	brak danych za rok 2015	
długość sieci kanalizacyjnej	km	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	67,40*	67,39*	
długość sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej w roku	km	Gmina, ZWiK Chełmno	0	0	
liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	1477*	1482*	
ilość odprowadzonych ścieków	dam ³	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	623,80*	642,20*	
liczba szamb	szt.	Gmina / GUS	75	131**	
liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	Gmina, Powiat / GUS	3	15**	
ilość wytworzonych osadów ściekowych - w tym wykorzystanych	Mg	Gmina, ZWiK Chełmno, GUS	1 139* - w tym wykorzystanych w rolnictwie – 1 139	800* - w tym wykorzystanych w rolnictwie - 800	
ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach odpływających z oczyszczalni	BZT5	kg/rok	ZWiK Chełmno	7 443*	3 428*
	ChZT	kg/rok		47 768*	40 428*
	zaw. og.	kg/rok		2 222*	2 364*
	azot ogólny	kg/rok		19 885*	14 067*
	fosfor ogólny	kg/rok		889*	1 655*
stan techniczny wałów przeciwpowodziowych	ocena	ZMiUW	dobry	dobry	
powierzchnia gruntów zmeliorowanych	ha / %	Gmina, ZMiUW, Spółka Wodna	13,17	13,17	
ilość zmodernizowanych urządzeń wodnych	szt. / km	Gmina, ZMiUW, Spółka Wodna	2 (wał ppoż i stacja pomp)	2 (wał ppoż i stacja pomp)	

Źródło: WIOŚ, ZWiK, GUS, Gmina, Powiat

* dane ZWiK Chełmno

** dane w trakcie weryfikacji

W okresie sprawozdawczym jednostka samorządowa oraz inne jednostki określone w POŚ wydatkowały następujące środki na inwestycje w zakresie kontynuacji wodociągowania i kanalizowania obszaru oraz innych działań związanych z ochroną zasobów wodnych.

Tabela 9. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie danych uzyskanych od podmiotów wskazanych w harmonogramie realizacyjnym

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej oraz obiektów wodociągowych, zgodnie z planami ZWiK Chełmno i bieżącymi potrzebami, opracowywanie dokumentacji projektowych i technicznych (brak sprecyzowanych planów na najbliższe lata)	Gmina, ZWiK	brak szczegółowych danych kosztowych	<p>W okresie sprawozdawczym ZWiK Chełmno przeprowadziło następujące inwestycje oraz wydatkowo środki na zakup infrastruktury:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w roku 2014: <ol style="list-style-type: none"> a) zakup pomp, b) rozbudowa sieci wodociągowej: ul. Osnowska, Nad Groblą, Łunawska, Kwiatowa – Storczykowa – Konwaliowa, c) monitorowanie sieci wodociągowej, zakup zestawu do monitoringu SUW, d) zakup cysterny do wody pitnej. 2. w roku 2015: <ol style="list-style-type: none"> a) rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Wybudowanie, b) zakup pomp i modernizacja infrastruktury, c) hydrofornia sieciowa przy ul. Szosa Grudziądzka, d) urządzenie do uzdatniania wody pitnej ul. Powiśle 4. 	<p>rok 2014:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 69 260,18 b) 80 223,27 c) 49 081,91 d) 39 000,00 <p>rok 2015:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 74 987,07 b) 515 734,15 c) 217 447,54 d) 6 079,90
<p>Rozwój i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i budowa kanalizacji deszczowej oraz obiektów związanych z przyjmowaniem i oczyszczaniem ścieków, zgodnie z planami ZWiK Chełmno i bieżącymi potrzebami, opracowywanie dokumentacji projektowych i technicznych, w tym:</p> <p>Realizacja zapisów Aglomeracji Chełmno oraz Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych</p>	Gmina, ZWiK	1 950 000	<p>W okresie sprawozdawczym ZWiK Chełmno przeprowadziło następujące inwestycje oraz wydatkowo środki na zakup infrastruktury:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. w roku 2014: <ol style="list-style-type: none"> a) rozbudowa sieci kanalizacyjnej: ul. Łunawska. 4. w roku 2015: <ol style="list-style-type: none"> a) rozbudowa sieci wodociągowej: ul. Kwiatowa, b) zakup infrastruktury. 	<p>rok 2014:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 12 204,09 <p>rok 2015:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 91 445,95 b) 29 677,03
			<p>System kanalizacyjny rozbudowywany był w oparciu o założenia aglomeracji kanalizacyjnej, która modyfikowana była w roku 2015 (prace rozpoczęły się w roku 2014) - uchwała Nr IX/157/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22.06.2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Chełmno. Wyznaczenie przedmiotowej aglomeracji umożliwi samorządowi ubieganie się o środki z funduszy celowych na realizację przedsięwzięć związanych z wyposażeniem aglomeracji w wymaganą sieć kanalizacyjną dla ścieków komunalnych zakończonych oczyszczalniami ścieków.</p>	<p>rok 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 98 950,00, w tym: - 7 750,00 zł to koszty związane z wykonaniem dokumentacji projektowej - 91 200,00 zł to koszty związane z wybudowaniem sieci <p>rok 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 91 446,00, w tym:

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
				<p>- 5 400,00 zł to koszty związane z wykonaniem dokumentacji projektowej</p> <p>- 86 046,00 zł to koszty związane z wybudowaniem sieci</p> <p>koszt wykonania samej dokumentacji aglomeracji kanalizacyjnej – 3 200,00 (podobne koszty poniosły gminy wchodzące w skład aglomeracji Chełmno)</p>
Aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych, kontynuacja działań w zakresie ich kontroli technicznej oraz częstotliwości opróżniania	Gmina	koszty administracyjne	Gmina na bieżąco prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na podstawie danych szacunkowych ZWiK oraz informacji zgłaszanych przez mieszkańców. Wskazane byłoby jednak przeprowadzenie szczegółowej aktualizacji ewidencji. Kontrole w ramach potrzeb prowadzone są przez Straż Miejską.	koszty administracyjne
Racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów	Gmina, Powiat, rolnicy	brak szczegółowych danych kosztowych	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza prowadzi działania edukacyjne dla rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawozów. Ze względu na charakter jednostki działania takie skierowane są jednak w większości dla mieszkańców z terenów wiejskich gmin sąsiednich.	koszty własne
Inwentaryzacja i likwidacja miejsc zrzutu ścieków nieoczyszczonych	Gmina	koszty administracyjne	W okresie sprawozdawczym nie było potrzeby wykonywania inwentaryzacji.	brak kosztów
Modernizacja, ocena i utrzymywanie w sprawności urządzeń melioracyjnych, melioracji wodnych, urządzeń przeciwpowodziowych	Gmina, ZMiUW, Skarb Państwa, spółki	brak szczegółowych danych kosztowych	W okresie sprawozdawczym KP ZMiUW przeprowadził poniższe działania: – przebudowa wału przeciwpowodziowego Podmiejskiej Niziny Chełmińskiej w km 16+180 – 21+150 gmina i miasto Chełmno (19+880 – 21+150 - miasto Chełmno) (zadanie zakończono w 2014 r.)	koszty własne KP ZMiUW

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Konserwacja cieków zgodnie z ich naturalnym biegiem	wodne, właściciele gruntów		<ul style="list-style-type: none"> - długość obwałowania 1,270 km, powierzchnia terenu objętego ochroną przeciwpowodziową – 540 ha. - bieżąca konserwacja Kanału Głównego Wiejskiej Niziny Chełmińskiej i rzeki Fryby polegająca na wykoszeniu skarp z wygrabieniem oraz oczyszczeniem terenu z odpadów (Fryba). - coroczna, dwukrotna konserwacja wału przeciwpowodziowego polegająca na wykoszeniu skarp i korony wału oraz bieżąca naprawa nor zwierzęcych na wale. - utrzymanie w sprawności przeciwpowodziowej Stacji Pomp Chełmno. 	
Ochrona terenów zalewowych przed wprowadzeniem zabudowy, uwzględnianie terenów zalewowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (uwzględniając zapisy Opracowań ekofizjograficznych, uregulowań RZGW)	Gmina	koszty administracyjne	Tereny zalewowe są uwzględniane w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wyznaczonymi obszarami narażonymi na powódź, w szczególności wzdłuż rzeki Wisły.	koszty administracyjne
Realizacja planu ochrony przed powodzią w przypadku jej wystąpienia. Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za stan infrastruktury przeciwpowodziowej	Gmina, ZMiUW, RZGW, UW, Powiat	brak szczegółowych danych kosztowych	<p>Powiat stale współpracuje z gminą w zakresie działań profilaktycznych (planistycznych) dla podjęcia działań w sytuacjach kryzysowych. W okresie sprawozdawczym stale były aktualizowane procedury związane z wystąpieniem zagrożeń powodziowych, mapy zagrożeń powodziowych.</p> <p>Działania wykonane w 2015 r. przez RZGW Gdańsk w zakresie działań utrzymaniowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - km 806,8 rzeki Wisły - naprawa opaski brzegowej w porcie Chełmno, roboty wykonane przez służbę liniową NW Chełmno, - usuwanie wiatrołomów z terenu międzywala i koryta rzeki Wisły, roboty wykonane przez służbę liniową NW Chełmno. <p>W zakresie współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za stan infrastruktury przeciwpowodziowej RZGW w Gdańsku uczestniczy w wiosennych i jesiennych przeglądach wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły, które organizowane są przez ZMiUW. Dodatkowo</p>	w ramach środków własnych

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
			<p>w porozumieniu z ZMiUW prowadzone są prace mające na celu wydobycie piasku z koryta Wisły, który wykorzystywany jest do napraw i modernizacji istniejących obwałowań.</p> <p>W 2014 r. Prezes KZGW przystąpił do aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. 22.06.2015 r. zakończyły się półroczne konsultacje społeczne Planu.</p> <p>Zgodnie z art. 88 d ustawy Prawo wodne, przez Prezesa KZGW zostały sporządzone mapy zagrożenia i mapy ryzyka powodziowego, które w myśl art. 88 f ust. 4 pkt 5), w dniu 15.04.2015 r. zostały przekazane przez Dyrektora RZGW w Gdańsku Burmistrzowi Miasta Chełmna, do wykorzystania podczas planowania przestrzennego, na których wyznaczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obszary szczególnego zagrożenia powodzi, na których obowiązują zakazy z art. 88 l ust. 1 i art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne, – obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. <p>W grudniu 2015 r. został przygotowany projekt Planu zarządzania ryzykiem powodziowym regionu wodnego Dolnej Wisły, jako część Planu zarządzania ryzykiem powodziowym obszaru Dorzecza Wisły (realizacja do 2021 r.), w którym jako jedno z zadań strategicznych umieszczono zadanie pn. Remont przepustu wałowego na kanale głównym wiejskiej Niziny Chełmińskiej. Jako inwestora wskazano KP ZMiUW we Włocławku.</p> <p>W roku 2014 Dyrektor RZGW w Gdańsku przystąpił do opracowania projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Wisły wraz ze wskazaniem obszarów najbardziej narażonych na jej skutki. 30.11.2015 r. przystąpiono do półrocznych konsultacji projektu ww. Planu.</p> <p>W roku 2015 Dyrektor RZGW w Gdańsku opracował projekt Planu utrzymania wód w regionie wodnym Dolnej Wisły oraz uzgodnił go z właściwymi marszałkami i Prezesem KZGW. Na rok 2016</p>	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
			<p>zaplanowano wydanie rozporządzenia, zgodnie art. 114 b ust. 5 ustawy Prawo wodne.</p> <p>W ramach realizacji zadań wskazanych w PGW, Dyrektor RZGW w Gdańsku wydał rozporządzenie Nr 9/2014 w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Wisty. Ww. rozporządzenie weszło w życie z dniem 12 grudnia 2014 r.</p>	

Źródło: ankiety i materiały przekazane przez jednostki realizujące

Stan jakości wód powierzchniowych potwierdza zasadność przeprowadzania wszelkich inwestycji związanych z rozbudową systemu kanalizacji sanitarnej.

Wszelkie działania związane z realizacją inwestycji w zakresie rozwoju systemu kanalizacyjnego prowadzone są w oparciu o plany Aglomeracji. Przepisy ustawy Prawo wodne³ przewidują, aby Marszałek przeprowadzał co dwa lata przegląd obszarów i granic aglomeracji, tak więc gminy w których zachodzi konieczność zmian mają na to szanse. Pierwszy termin na zgłoszenie zmian Marszałkom minął 31 lipca 2014 r.

Miasto Chełmno, wspólnie z Gminą Chełmno oraz Gminą Kijewo Królewskie podjęło w roku 2014 działania w zakresie aktualizacji aglomeracji kanalizacyjnej, którą Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałą nr IX/157/15 z dnia 22 czerwca 2015 r. (uchwała w sprawie wyznaczenia aglomeracji Chełmno). Wyznaczono aglomerację Chełmno o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 22 279 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie miasta Chełmno, której obszar obejmuje miejscowości: Chełmno (w części), Osnowo (w części), Brzozowo (w części). Jednocześnie zlikwidowano aglomerację Chełmno wyznaczoną rozporządzeniem nr 18/2008 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 lipca 2008 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Chełmno (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 111, poz. 1807).

Uzupełnieniem systemu kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej jest system kanalizacji deszczowej, który jest rozbudowywany albo przy budowie sieci kanalizacji sanitarnej albo podczas rozbudowy ciągów komunikacyjnych. Najważniejszym zadaniem tej sieci jest właściwe odprowadzanie i oczyszczanie wód opadowych, aby nie trafiały zanieczyszczone do środowiska. Starosta Chełmiński wydał w okresie sprawozdawczym dwa pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do odbiornika dla różnych podmiotów oraz miejsc, z których odprowadzane są wody opadowe i roztopowe, czyli z wylotów kanalizacji deszczowej. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane są z placów do cieków, rowów melioracyjnych lub bezpośrednio do gruntu, po uprzednim podczyszczaniu. Właściwe odprowadzenie tego rodzaju wód oraz ich oczyszczenie u wylotu do odbiornika pozwala zatrzymać substancje szkodliwe zanim trafią do wód lub do gruntu. W okresie sprawozdawczym wydano następujące pozwolenia:

Tabela 10. Pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie wód opadowych do wód lub do ziemi wydane w latach 2014-2015

Nr decyzji data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Obszar odprowadzania	Odbiornik	Urządzenie oczyszczające
AABŚ.C.6341.23.2015.MFR do dnia 10.12.2025 r.	GDDKiA Oddział w Bydgoszczy	z drogi krajowej nr 91 w km 143+450 do wylotu W-2 na dz. nr 16 obr. 8 w Chełmnie	ziemia	piaskownik, separator lamelowy
AABŚ.C.6341.25.2015.MFR do dnia 12.03.2025 r.	Gmina Miasto Chełmno	z drogi gminnej i dz. 70 obr. 7 w Chełmnie	rów	separator koalescencyjny zintegrowany z osadnikiem

Źródło: Starostwo Powiatowe w Chełmnie

Wśród najbardziej powszechnych substancji wyszczególnionych w rozporządzeniach w sprawie wykazu substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej i w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia

³ ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 850)

wodnoprawnego, które mogą się pojawiać w wodach na skutek zrzutu ścieków, znajdują się: metale ciężkie (kadm, rtęć, arsen, nikiel, ołów, czyli zanieczyszczenia związane z komunikacją), a także wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, benzo(a)piren (pochodzące ze spalania).

Eliminacja tego rodzaju zanieczyszczeń w ogólnym założeniu ma charakter techniczny (rozwój systemu odprowadzania ścieków, urządzenia oczyszczające) i organizacyjny (określanie dopuszczalnych norm w pozwoleniach wodnoprawnych i kontrola przestrzegania zapisów wydanych pozwoleń).

Funkcjonujące na terenie Gminy oczyszczalnie ścieków posiadają również pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie wód oczyszczonych do odbiornika.

Tabela 11. Pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie ścieków wydane w latach 2014-2015 z terenu gminy Miasto Chełmno

Właściciel / użytkownik	Wielkość zrzutu ścieków	Odbiornik	Nr decyzji data obowiązywania
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Chełmnie (dot. odprowadzania ścieków z oczyszczalni ścieków)	$Q_{maxh} - 302,3 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{srd} - 5\,000 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{maxr} - 1\,655\,275 \text{ m}^3/\text{r}$	rzeka Wisła	AABŚ.C.6341.17.2015.MFR do dnia 15.12.2024 r.
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Chełmnie (dot. odprowadzania wód ścieków technologicznych - wód popłucznych z odżelaziaczy)	$Q_{maxh} - 15 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{srd} - 15 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{maxr} - 9\,125 \text{ m}^3/\text{r}$	rów melioracyjny w zlewni KGWNCh	AABŚ.C.6341.19.2015.MFR do dnia 09.11.2025 r.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Chełmnie

Starosta w okresie sprawozdawczym nie wydał nowych decyzji ustalających możliwość odprowadzania wód z prowadzonej działalności do sieci kanalizacyjnej.

W celu zapewnienia mieszkańcom i podmiotom gospodarczym właściwych zasobów wodnych na cele komunalne i produkcyjne konieczna jest właściwie prowadzona gospodarka wodna, w ramach udzielanych pozwoleń wodnoprawnych oraz rozwój sieci wodociągowej.

W okresie sprawozdawczym wydano jedno pozwolenie na pobór wód podziemnych:

Tabela 12. Pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych wydane w latach 2014-2015 z terenu gminy Miasto Chełmno

Nazwa ujęcia lokalizacja	Właściciel / użytkownik	Parametry techniczne	Wielkość poboru wody	Nr decyzji data wystawienia data wygaśnięcia pozwolenia
2014 – nie udzielono				
2015				
komunalne	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Chełmnie	7 studni zasoby eksploatacyjne ujęcia $380 \text{ m}^3/\text{h}$	$Q_{maxh} - 360 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{srd} - 4\,500 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_{maxr} - 1\,642\,500 \text{ m}^3/\text{r}$	AABŚ.C.6341.19.2015.MFR z dnia 10.11.2015 r. do dnia 09.11.2025 r.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Chełmnie

Na terenie Miasta za jakość wody odpowiadają eksploatatorzy wodociągów, którzy są zobowiązani do prowadzenia regularnej, wewnętrznej kontroli jakości wód ujmowanych dla ludności. Nadzór nad jakością wody przeznaczanej do spożycia sprawuje również PPIS w Chełmnie, który prowadzi monitoring jakości wód przeznaczonych na cele bytowe

mieszkańców.

3.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB

Tabela 13. Wskaźniki presji na stan środowiska zadań w latach 2014-2015

Wskaźnik monitorujący	Jednostka	Jednostka monitorująca	rok 2014	rok 2015
powierzchnia terenów zrehabilitowanych	ha	Gmina, Powiat	brak terenów wymagających rekultywacji	
powierzchnia gruntów ornych	ha / %	Gmina, Powiat / GUS	504 / 37,2	504 / 37,2
udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb (grunty orne)	%	OSChR, Powiat	b.d.	I – 0,03 II – 1,93 IIIa – 11,65 IIIb – 11,82 IVa – 26,21 IVb – 8,47 V – 30,39 VI – 9,50

Źródło: Powiat

Na terenie miasta stan zagospodarowania gruntów jest stały, w okresie sprawozdawczym nie zmieniły się znacząco powierzchnie poszczególnych typów użytkowania terenu. Większość terenów w mieście to tereny zabudowane, a tylko 1/3 powierzchni to grunty orne. Wśród nich największy odsetek zajmują klasy IVa i V, czyli odpowiednie na cele wszelkiego zainwestowania, które w mieście postępuje wraz z rozwojem jednostki, przestrzennym i gospodarczym.

Na terenie miasta nie zachodzi konieczność rekultywacji gruntów po eksploatacji kopalni.

Należy mieć na uwadze, że mogą pojawiać się tzw. historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi, powstałe na skutek prowadzonej działalności gospodarczej w przeszłości, a uaktywnione na skutek bieżących prac inwestycyjnych i prowadzenia robót budowlanych.

Kolejna tabela zawiera zestawienie działań określonych do realizacji w Programie ochrony środowiska, a zrealizowanych w okresie sprawozdawczym.

Tabela 14. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu racjonalnego użytkowania gleb i wykorzystania kopalin wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Kontynuacja monitoringu składowiska odpadów w Osnowie	Gmina	15 000 rocznie	Monitoring składowiska odpadów jest prowadzony corocznie przez Zakład Usług Miejskich. Jak wynika z badań monitoringowych, w roku 2015 wykonywano pomiary wód powierzchniowych w dwóch punktach, powyżej i poniżej składowiska. Wód podziemnych nie badano ze względu na brak wody w piezometrach. W większości przypadków badanych wskaźników klasa wód mieściła się w dobrej jakości. Notowane przekroczenia dotyczy ogólnego węgla organicznego oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, tylko w punkcie powyżej składowiska. Poniżej jakość wód nie wykazywała przekroczeń.	koszty zgodne z coroczną ofertą SGS Polska Sp. z o.o.
Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zabudowaniem	Gmina	brak szczegółowych danych kosztowych	Miasto na bieżąco prowadzi działania związane z opracowywaniem MPZP. Do gleb takich zalicza się kompleksy I – II. W mieście większą część stanowią grunty niższych klas bonitacyjnych, których przekształcenie na inne tereny niż grunty orne nie stwarza zagrożenia dla ochrony gleb.	koszty administracyjne
Zinwentaryzowanie „dzikich” miejsc składowania odpadów, ich likwidacja i rekultywacja, ustalenie sprawy	Gmina	brak szczegółowych danych kosztowych	W okresie sprawozdawczym nie było konieczności likwidacji miejsc nielegalnego składowania odpadów.	brak kosztów
Stopniowe opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prowadzeniem procedury strategicznej oceny oddziaływania projektów MPZP	Gmina	brak szczegółowych danych kosztowych, koszty w zależności od potrzeb i stopnia skomplikowania planu	Miasto na bieżąco prowadzi działania związane z opracowywaniem MPZP. W okresie sprawozdawczym podjęto następujące uchwały: <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XLVII/307/2014 z dnia 24.06.2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Chełmna dla jednostki strukturalnej „C” Rybaki, – uchwała nr XLIV/281/2014 z dnia 25.03.2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Chełmna, – uchwała nr XLIV/280/2014 z dnia 25.03.2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Chełmna, – uchwała nr XL/256/2014 z dnia 21.01.2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy 	koszty administracyjne

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
			<p>Miasta Chełmna dla jednostki strukturalnej „I” Dworzyska,</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchwała nr XIII/88/2015 z dnia 24.11.2015 r. uchylająca uchwałę Nr XI/66/2015 z dnia 08.09.2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Wiklinowej w Chełmnie, – uchwała nr XI/66/2015 z dnia 08.09.2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Wiklinowej w Chełmnie, – uchwała nr IX/51/2015 z dnia 16.06.2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Ignacego Danielewskiego i Grzegorza Gorczyckiego w Chełmnie, – uchwała nr IX/50/2015 z dnia 16.06.2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Chełmna – 7 obszarów, – uchwała nr VI/33/2015 z dnia 31.03.2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu powojkowego przy ul. Biskupiej w Chełmnie. 	

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miasta Chełmno

Działania związane z ochroną powierzchni ziemi i gleb to nie tylko prawidłowo prowadzone planowanie przestrzenne. Są to również działania związane z edukacją rolników dotyczącą ochrony gleb i prawidłowego stosowania nawozów. Zadania organizacyjne w tym zakresie realizowane są w gminie na bieżąco. Rozpowszechnianiem i wdrażaniem informacji wśród rolników zajmuje się głównie Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

W latach 2014 i 2015 WIOŚ nie kontrolował zamkniętego w latach 90-tych składowiska odpadów zlokalizowanego przy ul. Gorczyckiego.

3.3. PRZYRODA

Tabela 15. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2014-2015

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	2014	2015
% powierzchni Gminy objętej prawną ochroną przyrody	%	GUS, RDOŚ, Gmina	ok. 95 %	ok. 95 %
powierzchnia obszaru NATURA 2000*	ha	Ministerstwo Środowiska, RDOŚ	9 023,18	9 023,18
powierzchnia parku krajobrazowego	%	RDOŚ / GUS	ok. 95 % miasta	ok. 95 % miasta
powierzchnia rezerwatu przyrody	ha	Gmina / GUS	3,57	3,57
liczba pomników przyrody	szt.	RDOŚ, Gmina / GUS	25	25
% powierzchni Gminy objęty użytkami leśnymi	%	RDLP, GUS, Gmina	3,90	3,90
roczna ilość / powierzchnia nasadzeń/ zalesień	szt. / ha	Gmina, Nadleśnictwo / GUS	1955 /	830 / 37,29
			w zakresie zalesień – w latach 2014-2015 nie przekwalifikowano na las żadnych użytków rolnych	
ilość wykonanych działań pielęgnacyjnych parków	opis	Gmina	corocznie: koszenie, cięcie pielęgnacyjne drzew i krzewów, usuwanie drzew i krzewów oraz nowe nasadzenia, zgrabianie liści kasztanowca w celu usuwania larw szrotówka kasztanowcowiaczka	

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2014

* powierzchnia ogółem całego obszaru

Biorąc pod uwagę powyższą tabelę w okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany powierzchni terenów zieleni.

Wszelkie ubytki w drzewostanie były rekompensowane nowymi nasadzeniami.

Ochrona zasobów leśnych gminy odbywa się poprzez działalność Starosty Chełmińskiego oraz Nadleśnictwa Jamy poprzez pielęgnację lasów, ograniczanie populacji szkodników, kontrolę legalności pozyskiwanego drewna, zalesienia, monitoring lasów, ochronę gleb leśnych, a także działalność edukacyjną.

Starosta Chełmiński prowadził działania związane z nadzorem nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa na podstawie uproszczonego planu urządzenia lasu obowiązującego do 31 grudnia 2017 r.

Ochrona zieleni, czyli jej utrzymanie, pielęgnacja, nasadzenia, należy do zadań własnych gminy. Jednostka w okresie sprawozdawczym wydatkowała środki na bieżące utrzymanie terenów zieleni będących w jej kompetencjach. Tabela zawiera wykaz wyszczególnionych ważniejszych prac inwestycyjnych, poza bieżącymi wydatkami.

Tabela 16. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu ochrony przyrody wraz ze stopniem ich wykonania uzyskany na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Ustanawianie (wraz z opracowaniem dokumentacji) nowych form ochrony przyrody (np. planowanych pomników przyrody) oraz wdrażanie planów ochrony	organizacje społeczne, stowarzyszenia, RDOŚ, Gmina	brak szczegółowych danych kosztowych	Dyrekcja Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego bierze udział w spotkaniach dotyczących europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, opiniuje planowane inwestycje, realizuje inwentaryzację przyrodniczą nietoperzy na terenie dawnej Twierdzy Chełmno oraz inicjuje lub wspiera projekty przyrodnicze związane z czynną, ochroną gatunków zagrożonych.	koszty własne ZPK
			W okresie sprawozdawczym nie powołano nowych form ochrony przyrody. W roku 2015 przyjęto natomiast Zarządzenie Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Łęgi na Ostrowiu Panieńskim”, które obejmuje aktualizację danych ewidencyjnych względem aktów prawnych ustanawiających ten obszar chroniony.	
			W roku 2014 przyjęto Zarządzenie Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003, które stanowi podstawę do podejmowania działań ochronnych na tym obszarze, także na terenie miasta Chełmna.	
Przestrzeganie procedur lokalizacyjnych, sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Gmina	brak szczegółowych danych kosztowych	Miasto na bieżąco opracowuje miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w którym stosuje odpowiednie zapisy odnoszące się do ochrony powierzchni biologicznie czynnych. W miejscach, gdzie na obowiązuje przepisy MPZP wydawane są decyzje o warunkach zabudowy. W przypadku gdy dotyczą one inwestycji mogących oddziaływać na obszar Natura 2000, organ gminy wydaje je we współpracy z RDOŚ i PPIS.	koszty administracyjne
Oczyszczanie miasta (zakres zgodny z zawartą umową z wybranym przedsiębiorcą)	Gmina	325 555 rocznie	W ramach wydatków wydatkowanych na oczyszczanie miasta znajdują się środki na: – zakup sprzętu, – usługę wywozu nieczystości z koszy ulicznych, – usługę wywozu odpadów, odpadów z oczyszczania ulic i placów, odpadów komunalnych, – usługę transportową MULTICAR,	2014 – 102 859,47 2015 – 135 990,16 <i>w tym zakup roślin i nasadzenia, zabiegi pielęgnacyjne:</i> 13 157,50 zł

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
			– usługę zamykania mechanicznego.	
Utrzymanie zieleni w mieście	Gmina	925 345 rocznie	W ramach wydatków na utrzymanie zieleni ponosi się koszty na zakup sprzętu, zakup roślin, sprzątanie terenów zieleni urządzonej.	2014 – 303 388,51 2015 – 464 670,80
Kontrola wydawania pozwoleń na wycinkę drzew przez mieszkańców (wizja lokalna)	Gmina	koszty administracyjne	Kontrolą wycinanych drzew zajmują się następujące organy (w zależności od położenia nasadzenia): Burmistrz Miasta, Starosta Chełmiński, Marszałek Województwa. Burmistrz Miasta wydał w okresie sprawozdawczym następujące ilości decyzji zezwalających na wycinkę: <ul style="list-style-type: none"> – 2014 r. - 94 decyzje, – 2015 r. - 95 decyzji. 	koszty administracyjne
Realizacja Programu opieki nad zwierzętami	Gmina	81 500 rocznie	Miasto na bieżąco realizuje założenia przyjmowanego uchwałą Rady Miasta programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Corocznymi działaniami są: <ul style="list-style-type: none"> – opieka nad kotami wolnożyjącymi, – zakup karmy dla zwierząt, mikroprocesorów do znakowania zwierząt, środków dezynfekujących, materiałów do wyposażenia i naprawy boksów dla psów, sprzętu do wyłapywania zwierząt, – przyjmowanie do schroniska wyłapywanych z terenu miasta zwierząt, leczenie bezpańskich zwierząt, – utylizację zwłok zwierzęcych, usypianie ślepych miotów. 	2014 - 72 493,28 2015 - 60 203,03

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miasta Chełmno oraz podmiotów odpowiedzialnych za ochronę przyrody

Gmina w swoich planach zagospodarowania przestrzennego prowadzi lokalną politykę utrzymania terenów biologicznie czynnych poprzez właściwe określenie wymogów w MPZP, zakładanie rozwoju terenów rekreacyjnych, nowe nasadzenia zieleni, zarówno jako projekty indywidualne, jak i w ramach projektów drogowych i tworzenie nowych miejsc zadrzewień i zakrzewień, także przy głównych ciągach komunikacyjnych, jako naturalna izolacja dla zanieczyszczeń komunikacyjnych. W zapisach planów umieszcza się informacje na temat procentowego udziału tego typu zieleni na terenie działki.

Zarządcy dróg na bieżąco podczas modernizacji ciągów komunikacyjnych dbają o zazielenienie pasów komunikacyjnych i prowadzą utrzymanie zieleni. Działania polegają na pielęgnacji krzewów, żywopłotów oraz drzew zlokalizowanych w pasach drogowych (cięcie, strzyżenie oraz formowanie krzewów, żywopłotów i róż, cięcia techniczne drzew oraz usuwanie odrostów z pni).

Ochronę zasobów przyrodniczych, nie tylko zieleni urządzonej będącej w kompetencji samorządów, ale także form ochrony przyrody prowadzono w okresie sprawozdawczym na poziomie decyzji środowiskowych tam gdzie obowiązywały MPZP (poprzez nakładanie przez organy ochrony środowiska konieczności sporządzania raportów OOS) bądź określanie zasad w decyzjach o warunkach zabudowy, np. dla inwestycji mogących oddziaływać na obszary Natura 2000. Decyzje te sporządzane były przez organy gminy (organ właściwy do wydania przedmiotowych decyzji) we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym (PPIS). W decyzjach uwzględniano warunki realizacji inwestycji, mając na uwadze ochronę zasobów przyrodniczych.

Starosta Chełmiński w swych kompetencjach posiada natomiast utrzymanie zasobów leśnych. W okresie sprawozdawczym prowadzono nadzór nad gospodarką leśną, poprzez pokrycie kosztów nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. W imieniu Powiatu działania te prowadzi Nadleśnictwo Jamy.

3.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Tabela 17. Wskaźniki presji na stan środowiska w latach 2014-2015

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2014		Stan w 2015
roczna emisja zanieczyszczeń z zakładów produkcyjnych / transportu	Mg	Marszałek	Pyły pozostałe	934,97131	618,41
			Tlenek węgla	8538,21831	6570,63
			Tlenki azotu (w przelicz. na NO ₂)	1583,93841	231,69
			Benzo(a)piren	1,44	1,89
			Dwutlenek siarki	1214,51218	1079,26
			Dwutlenek węgla	933,14466	307,84775
			Pyły ze spalania paliw	3031,54783	2911,05
			Ketony i ich pochodne	18225,551	-
			Wodorofluorowęglowodory	161,85	-
			Kw. nieorganiczne, ich sole i bezwodniki	219,28	-
			Pierwiastki metaliczne i ich zw.	122,699	44,61
			Mangan	12,37	8,46

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2014		Stan w 2015
			Cynk	22,3	-
			Nikiel	7,54	-
			Węglowodory alifatyczne i pochodne	20967,6184	-
			Chrom	30,866	-
			Pierwiastki niemetaliczne	48,903	-
			Alkohole alifatyczne i ich pochodne	3198,729	-
			Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i pochodne	6451,26	0,51
			Kw. organiczne, ich związki i pochodne	14,371	-
			Pyły węglowo-grafitowe, sadza	126,43	130,38
			Aldehydy alifatyczne i ich pochodne	2,596	-
			Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	5,991	-
ilość zakładów przekraczających dopuszczalne poziomy emisji	szt.	WIOŚ	brak		2
jakość powietrza w strefie	klasa	WIOŚ	C		C
przekraczane wskaźniki jakości powietrza	rodzaj	WIOŚ	PM 10, B(a)P		PM 10, B(a)P
ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.	Gmina	1 (Gimnazjum)		brak zakończonej termomodernizacji Szkoły Podstawowej 1

Źródło: WIOŚ, Gmina

„-„ do Marszałka nie spłynęły jeszcze wszystkie sprawozdania z zakresu korzystania ze środowiska

Głównymi działaniami naprawczymi prowadzonymi w okresie sprawozdawczym, a mającymi na celu realizację założeń POP i nie tylko były działania mające na celu ograniczenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych, termomodernizacje budynków użyteczności publicznej i komunalnych, działania zmierzające do modernizacji i rozbudowy systemów gazowniczych (po stronie PSG) oraz działania ukierunkowane na ograniczenie emisji liniowej, poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury drogowej.

Jednym z najważniejszych działań strategicznych w zakresie ochrony powietrza było podejście gminy do opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej. Jeszcze w roku 2013 Rada Miasta Chełmna podjęła uchwałę nr XXXVII/239/2013 z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do opracowania i wdrażania planu gospodarki niskoemisyjnej.

Dokument został przyjęty uchwałą nr XI/64/2015 Rady Miasta Chełmna z dnia 8 września 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Chełmna, opracowanego w ramach projektu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Chełmno”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego w ramach działania 9.3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej priorytetu IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013.

W ramach tworzenia tego projektu została sporządzona baza źródeł niskiej emisji na terenie miasta Chełmno.

Na opracowanie dokumentacji miasto pozyskało dotację z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zawarto umowę na dofinansowanie na kwotę 31 110,00 zł (85 %), wkład własny Miasta wyniósł 5 490,00 zł (15 %).

Z przeprowadzonych inwestycji w okresie sprawozdawczym wymienić należy te najważniejsze:

Tabela 18. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu poprawy jakości powietrza wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, w tym: - Termomodernizacja budynku Gimnazjum Nr 2	Gmina	1 500 000	W okresie sprawozdawczym miasto Chełmno przygotowało wniosek do RPO woj. kujawsko-pomorskiego na termomodernizację budynku przy ul. Grudziądzkiej 36 oraz Kina Teatr Rondo (nazwa projektów - <i>Prace remontowo - termomodernizacyjne z zakupem niezbędnego wyposażenia zmierzające do utworzenia Chełmińskiego Inkubatora Trzeciego Sektora w budynku przy ul. Grudziądzkiej 36 oraz Prace remontowo - termomodernizacyjne z zakupem niezbędnego wyposażenia KINOTEATRU RONDO</i>).	koszty administracyjne
			Wykonano termomodernizację Gimnazjum nr 2 w Chełmnie, przy ul. T. Kościuszki 11 (w ramach prac wykonano: dokumentację na solarny system podgrzewania wody oraz wymianę okien).	2014 - 420 819,00 2015 - 183 503,41
			Termomodernizacja SP1 dokumentacja - w drodze przetargu nieograniczonego w roku 2015 wyłoniono wykonawcę prac projektowych - termin wykonania zadania określono do końca listopada 2015 r. Jednak wykonawca ze swojej winy umówionego terminu nie dochował. Zadanie zostanie zakończone w roku 2016.	brak wydatków
Wykonanie sieci gazyfikacyjnej: ul. Łunawska, Wiklinowa, odj. Działki Miejskie, os. Dworzyska, os. Rybaki, ul. Nad Groblą	Polska Spółka Gazownictwa, Gmina	3 800 000	Polska Spółka Gazownictwa nie realizowała w latach 2014-2015 wskazanych inwestycji – plany inwestycyjne uległy zmianie w trakcie obowiązywania programu ochrony środowiska. Spółka jest na etapie projektowania gazociągu wysokiego ciśnienia mającego połączyć modernizowaną stację gazową wysokiego ciśnienia Chełmno z gazociągami wysokiego ciśnienia relacji Zalesie-Dworzysko.	brak kosztów
Wprowadzanie energii odnawialnej na terenie miasta (promocja kolektorów słonecznych, biomasy)	Gmina, Powiat, przedsiębiorcy, organizacje inwestorzy	koszty administracyjne	W okresie sprawozdawczym udzielano bezzwrotnej dotacji na działania efektywne ekologicznie – wymianę systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne, montaż instalacji solarnych zgodnie z uchwałą Rady Miasta nr VIII/59/2011 z dnia 21 czerwca 2011 r. 1. W roku 2014: a) Zmiana systemu ogrzewania z węglowego na gazowe: lokal mieszkalny ul. Rynek 26/7, lokal mieszkalny ul. Parkowa 3/1. b) Montaż kolektorów słonecznych: budynek mieszkalny przy ul. Toruńskiej 34. 2. W roku 2015:	2015 - 18 032,57

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
			<p>c) Zmiana systemu ogrzewania z węglowego na gazowe: w 7 budynkach: ul. Zakole 11, ul. Toruńska 33, ul. Św. Ducha 23/2, ul. Dworcowa 11/7, ul. Toruńska 11/5, ul. Wodna 8/9, ul. Bociania 9.</p> <p>d) Montaż 1 kolektora słonecznego w budynku mieszkalnym przy ul. Zakole 11.</p>	
Modernizacja dróg gminnych	Gmina	brak szczegółowych danych kosztowych	<p>W okresie sprawozdawczym wykonano następujące remonty dróg gminnych:</p> <p>1. w roku 2014:</p> <p>a) dywanik asfaltowy ul. Krucza b) dywanik asfaltowy ul. Kwiatowa - Konwaliowa c) dywanik asfaltowy ul. Magazynowa d) remonty cząstkowe.</p> <p>2. w roku 2015:</p> <p>a) dywanik asfaltowy ul. Krucza b) dywanik asfaltowy ul. Kwiatowa c) remonty cząstkowe.</p>	<p>2014:</p> <p>a) 52 926,90 b) 120 336,35 c) 17 988,75 d) 87 640,00</p> <p>2015:</p> <p>a) 28 068,60 b) 56 137,20 c) 101 400,00</p>
Modernizacja dróg powiatowych, wojewódzkich, krajowych, zgodnie z koncepcjami rozwoju, np.: - drogi wojewódzkie droga nr 550 – odnowa nawierzchni na odcinku 1,943 km	zarządcy dróg	brak szczegółowych danych kosztowych	<p>W latach 2014-2015 na odcinkach dróg powiatowych nr 1621C Chełmno - Mniszek oraz nr 1622C Chełmno - Sztynwag, nie były realizowane roboty inwestycyjne i remontowe, których inwestorem był Powiat Chełmiński oraz Powiatowy Zarząd Dróg w Chełmnie. Drogi powiatowe zostały kompleksowo przebudowane na terenie miasta Chełmno w latach 2010-2013.</p> <p>GDDKiA oddział w Bydgoszczy nie prowadziła remontu drogi krajowej nr 91, mimo krytycznego stanu nawierzchni.</p>	<p>brak kosztów po stronie Zarządu Dróg Powiatowych</p> <p>brak kosztów po stronie GDDKiA</p>

Źródło: dane ankietowe od jednostek wskazanych w harmonogramie realizacyjnym, Urząd Miasta Chełmno

Prowadzone remonty dróg mają swoje uzasadnienie w poprawie stanu jakości powietrza, gdyż zmniejszają emisję wtórną do powietrza pyłów na ciągach komunikacyjnych oraz emisję zanieczyszczeń pochodzących ze środków transportowych (większa płynność jazdy – mniejsze spalanie). Ponadto nawierzchnie dróg są na bieżąco czyszczone na sucho oraz na mokro (koszt w roku 2015: czyszczenie ulic na mokro – 6 331,78 zł oraz czyszczenie ulic na sucho – 583 197,29 zł),

O ile Zarząd Dróg Powiatowych przeprowadził wszystkie prace remontowe do roku 2013, to GDDKiA, mimo bardzo złego stanu drogi krajowej inwestycje modernizacyjne ma zaplanowane dopiero na rok 2017, co nie przyczynia się do realizacji programu naprawczego programu ochrony powietrza w zakresie modernizacji układu komunikacyjnego celem zmniejszenia emisji liniowej.

Każdego roku prowadzone są inwestycje mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, ale cel ten jest także realizowany poprzez działania organizacyjne, uchwalanie MPZP. Wprowadzane są w nich zapisy dotyczące ochrony powietrza np. dotyczące stosowania wyłącznie ekologicznych paliw gwarantujących niską emisję gazu ziemnego, oleju opałowego lekkiego, energii elektrycznej, kotłów retortowych, energii odnawialnej.

Straż Miejska, w ramach bieżącej działalności prowadziła również kontrolę nieruchomości w zakresie spalania odpadów w paleniskach domowych. W roku 2015 Straż Miejska wykonała 5 kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Sam Urząd Miasta wprowadza także zapisy o ochronie powietrza w prowadzonych przez siebie zamówieniach publicznych. W roku 2015 do zamówienia na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wprowadzono wymóg spełniania przez pojazdy używane do realizacji zadania norm emisji spalin co najmniej EURO4, a dodatkową punktację wprowadzono dla firm posiadających pojazdy spełniające normę EURO5. W zamówieniu „Dostawa samochodu osobowego dla ZWiK w Chełmnie” wprowadzono wymóg spełniania normy emisji spalin EURO 5.

Wpływ na stan jakości powietrza w Powiecie ma także prowadzona działalność gospodarcza, która powoduje emisję zanieczyszczeń do powietrza, w ilościach określonych dopuszczeniami w pozwoleniach na emisję gazów i pyłów, bądź zintegrowanych. W okresie sprawozdawczym Starosta wydawał jedno nowe pozwolenie emisyjne, na emisję gazów i pyłów:

Tabela 19. Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydane w latach 2014-2015

Nr decyzji data wydania data obowiązywania	Nazwa zakładu/ lokalizacja	Emitor	Rodzaj zanieczyszczenia	Emisja roczna [Mg/rok]
AABŚ.C.6220.3.2014.JJ z dnia 04.07.2014 r. do dnia 31.12.2023 r.	Zakład Adriana SA ul. Dworcowa 40 86-200 Chełmno	14 emitorów	aceton węglowodory alifatyczne	7,55 8,76

Źródło: Starostwo Powiatowe w Chełmnie

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą, które nie kwalifikują się swoim zakresem działania i wielkością emisji do uzyskania pozwolenia, zgłaszają do Starosty instalacje, które powodują emisję zanieczyszczeń do powietrza. W okresie sprawozdawczym zgłoszono jedną taką działalność gospodarczą.

Starosta ma prawo wydać decyzję nakładającą obowiązek prowadzenia pomiarów wielkości emisji przez podmioty gospodarcze jeżeli nie wywiązują się one z założeń określonych przez pozwolenie. Starosta w okresie sprawozdawczym nie wydał jednak takich decyzji.

3.5. HAŁAS

Tabela 20. Wskaźniki presji na stan środowiska w latach 2014-2015

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2014	Stan w 2015
ilość zakładów przekraczających dopuszczalne poziomy emisji	szt.	WIOŚ	brak badań w okresie sprawozdawczym	brak opublikowanych badań za rok 2015
ilość przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na trasach komunikacyjnych	szt.	WIOŚ, zarządcy dróg, GPR		

Źródło: WIOŚ

O ile trudno jest określić wskaźniki realizacji założonych celów ze względu na brak danych monitoringowych należy wskazać, że stale rośnie presja związana ze zwiększającym się natężeniem ruchu, gdyż w okresie sprawozdawczym przybyło zarejestrowanych na tym terenie pojazdów. Jednocześnie zwiększyła się długość dróg rowerowych (w porównaniu z rokiem 2013 o 400 m, do 3,9 km w roku 2014, brak danych za rok 2015), co w przyszłości powinno pozytywnie wpłynąć na wzrost znaczenia ruchu rowerowego w ogólnym bilansie odbywanych lokalnych podróży.

Remonty i przebudowy ciągów komunikacyjnych mają na celu poprawę stanu nawierzchni, a tym samym zmniejszenie emisji hałasu. W okresie sprawozdawczym Zarząd Dróg Powiatowych oraz GDDKiA nie prowadził remontów dróg.

Dopuszczalne poziomy hałasu regulowane są przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2014 roku, poz. 112) i na tej podstawie samorząd w opracowywanych MPZP wyznaczał obszary, na których dopuszczalna jest określona emisja hałasu.

W MPZP określa się dopuszczalne wartości emisji hałasu, opierając się o wytyczne Rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, grupuje się funkcje o zbliżonej emisji hałasu, tak aby nie mieszać funkcji mieszkaniowej z produkcyjną. W okresie sprawozdawczym w uchwalanych planach nakładano obowiązek zamykania uciążliwości, w tym hałasu, w granicach terenu objętego inwestowaniem, jak również konieczność stosowania dostępnych rozwiązań technicznych, które mogą ograniczyć uciążliwość akustyczną.

Naruszenia dopuszczalnych norm przez podmioty działające na danym terenie kontrolowane są przez WIOŚ, a w przypadku naruszeń Starosta ma prawo nałożyć na dany podmiot decyzję określającą dopuszczalny poziom hałasu. W okresie sprawozdawczym nie zachodziła taka konieczność.

Tabela 21. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu ochrony przed hałasem wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Modernizacja i budowa dróg (budowa obwodnic, optymalizacja przebiegu tras komunikacyjnych oraz optymalizacja płynności ruchu, tworzenie zabezpieczeń akustycznych)	zarządcy dróg	brak szczegółowych danych	W latach 2014-2015 nie były realizowane na odcinkach dróg powiatowych żadne działania w zakresie ochrony akustycznej oraz działania związane z ograniczaniem prędkości.	
			W latach 2014-2015 nie były realizowane na odcinkach dróg krajowych żadne działania w zakresie ochrony akustycznej oraz działania związane z ograniczaniem prędkości.	
			W ramach inwestycji polegającej na przebudowie drogi powiatowej nr 1621C została również wykonana w granicach administracyjnych Chełmna ścieżka rowerowa na odcinku o długości 456 m.	
Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina	koszty administracyjne	Miasto na bieżąco opracowuje miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	koszty administracyjne

Źródło: na podstawie danych ankietowych zebranych od jednostek wskazanych w harmonogramie realizacyjnym

3.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Tabela 22. Wskaźniki presji na stan środowiska w latach 2014-2015

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2014	Stan w 2015
ilość emitorów pól elektromagnetycznych: liniowych, punktowych	szt.	Powiat, Gmina, WIOŚ	8 punktowych (GPZ i stacje bazowe) 3 rodzaje linii energetycznych: nN, SN, WN	8 punktowych (GPZ i stacje bazowe) 3 rodzaje linii energetycznych: nN, SN, WN
wielkość zanotowanej emisji	wynik	WIOŚ	0,7 V/m	brak publikacji danych za rok 2015

Źródło: WIOŚ, operator Energa

Zadania mające na celu minimalizację oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie człowieka i środowisko opierają się głównie na zapisach planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie aspektów związanych z zagrożeniem powodowanym promieniowaniem elektromagnetycznym. Plany ustalają możliwość realizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, a także linii elektroenergetycznych zgodne z przepisami prawa.

Miasto opracowując w okresie sprawozdawczym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wprowadzała zapisy w tekstach planów dotyczące eliminowania zagrożeń promieniowaniem elektroenergetycznym.

Ponadto w ramach prowadzonych inwestycji przedsiębiorcy zobowiązani byli przestrzegać przepisy bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, gospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Tabela 23. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu niedopuszczenia do możliwości negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Inwentaryzacja i aktualizacja obiektów emitujących pola elektromagnetyczne	Gmina	koszty administracyjne	Miasto przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnia lokalizację obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. Dane o ich lokalizacji pobierane są ze Starostwa Powiatowego, które przyjmuje zgłoszenia instalacji.	koszty administracyjne
Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów emisji pól elektromagnetycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina	koszty administracyjne		koszty administracyjne
Monitoring emisji pól elektromagnetycznych	WIOŚ, zarządcy	koszty zależne od podjętych działań	WIOŚ prowadził badania na terenie miasta w roku 2014. Właściciele instalacji prowadzą bieżące pomiary promieniowania.	środki własne WIOŚ

Źródło: WIOŚ, Urząd Miasta Chełmno

Na terenie miasta zlokalizowane są anteny nadawcze telefonii komórkowych. Emisja pól elektromagnetycznych z tych instalacji nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, gdyż działają one w przestrzeni niedostępnej dla ludności i ich wartość emisji są w granicach dopuszczalnych, co potwierdzają pomiary. Anteny są ustawiane przez operatorów tak, aby wiązki promieniowania przechodziły przez miejsca niedostępne dla ludzi.

Co roku do Starosty zgłaszane są nowe anteny nadawcze. W okresie sprawozdawczym zostały zgłoszone trzy instalacje, przy ul. Dworcowej 40, ul. Wałowej i Franciszkańskiej 8.

Prowadzący instalację, użytkownik stacji elektroenergetycznej lub napowietrznej linii elektroenergetycznej lub instalacji stacji nadawczej emitującej pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, co reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska.

3.8. POWAŻNE AWARIE I INNE ZAGROŻENIA

Tabela 24. Stan wskaźników presji na stan środowiska w latach 2014-2015

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2014	rok 2015
ilość sytuacji awaryjnych	Gmina, Powiat, KPPSP, WIOŚ / GIOŚ	brak	brak publikacji danych za rok 2015 przez WIOŚ
			1 wyciek substancji ropopochodnej na rzece Wiśle
ilość wyemitowanych substancji niebezpiecznych	KP PSP, WIOŚ / GIOŚ	brak	brak publikacji danych za rok 2015 przez WIOŚ
			5 000 m ³ substancji ropopochodnych na rzece Wiśle zanotowała PSP
ilość zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	PSP, WIOŚ	brak	brak

Źródło: PSP, GIOŚ

GIOŚ nie opublikował jeszcze danych za rok 2015

Miasto co roku dofinansowuje straż pożarną w zakresie zakupu odpowiedniego sprzętu ratowniczego, który ma minimalizować skutki środowiskowe w przypadku wystąpienia awarii.

Zagrożenie ze strony poważnych awarii na terenie miasta jest niskie, gdyż nie występują tu zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Za kontrolę podmiotów korzystających ze środowiska na terenie miasta odpowiedzialna jest wojewódzka inspekcja ochrony środowiska, która na bieżąco kontroluje sposób wywiązywania się tych podmiotów z zapisów udzielonych pozwoleń.

Nie są to kontrole dotyczące tylko zagrożeń związanych z poważnymi awariami, ale z szeroko pojętą ochroną środowiska.

W roku 2014 WIOŚ skontrolował następujące podmioty:

- Zakład Wodociągów i Kanalizacji, ul. Nad Groblą 2, 86-200 Chełmno (czterokrotnie),
- Firma Handlowo-Usługowa „DIADA” Sp. J. Mariola i Edward Sikora, ul. Przemysłowa 9, 86-200 Chełmno (dwukrotnie),
- Hennig Barbara Juniperus, ul. Łąkowa 4a, 86-200 Chełmno,

- Zakład Usług Miejskich, ul. Przemysłowa 8, 86-200 Chełmno.

W roku 2015 wykonano kolejne kontrole podmiotów zlokalizowanych na terenie Miasta Chełmno, którymi są:

- Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmnie, Plac Dr. Rydygiera 1, 86-200 Chełmno,
- ponownie Firma Handlowo-Usługowa „DIADA” Sp. J. Mariola i Edward Sikora,
- FAM-Technika Odlewnicza Sp. z o.o., ul. Polna 8, 86-200 Chełmno (dwukrotnie),
- ponownie Zakład Usług Miejskich,
- MEDOS Sp. J, ul. Magazynowa 3, 86-200 Chełmno,
- gmina Miasto Chełmno.

W dwóch przypadkach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych wartości emisji substancji i zanieczyszczeń do środowiska. Kontrola ZWiK Chełmno wykazała przekroczenie warunków pozwolenia w zakresie jakości odprowadzanych do środowiska ścieków. Natomiast kontrola FAM-Technika Odlewnicza wykazała występowanie przekroczeń dopuszczalnego poziomu emisji hałasu. Wyniki analiz zostały przekazane do Marszałka Kujawsko-Pomorskiego, który jest organem właściwym do stwierdzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu. Decyzja jeszcze nie została wydana.

W tym okresie sprawozdawczym wydano 7 zarządzeń pokontrolnych. Zarządzenia te dotyczyły:

- zapewnienia prawidłowej pracy oczyszczalni,
- wyposażenia stacji demontażu w separator substancji ropopochodnych,
- zaprowadzenia ewidencji odpadów,
- prawidłowego prowadzenia gospodarki odpadami,
- sporządzania wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat i przedkładania ich do Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- wystąpienia do właściwego organu ochrony środowiska z wnioskiem o wydanie pozwolenia zintegrowanego,
- dotrzymania warunków pozwolenia zintegrowanego,
- utworzenia punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Tabela 25. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Współpraca z Powiatem w sytuacjach kryzysowych, zgodnie z Powiatowym Planem Zarządzania Kryzysowego	Gmina, Powiat, PSP	koszty zależne od podjętych działań	Powiat stale współpracuje z gminą w zakresie działań profilaktycznych (planistycznych) dla podjęcia działań w sytuacjach kryzysowych. W okresie sprawozdawczym stale były aktualizowane procedury związane z wystąpieniem zagrożeń chemicznych i biologicznych.	w ramach środków własnych
Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych	Policja, PSP	koszty administracyjne	W okresie sprawozdawczym nie zachodziła konieczność uwzględniania tych zagadnień.	brak kosztów
Kontrola i modernizacje gazociągu wysokiego ciśnienia przebiegającego przez teren miasta – ograniczenia w zabudowie	gmina, zarządcy sieci	koszty zależne od podjętych działań, koszty administracyjne	Miasto wprowadza właściwe ograniczenia zabudowy i zagospodarowania terenu w opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Monitorowaniem stanu infrastruktury zajmuje się zarządca sieci wysokiego ciśnienia, Gaz System.	w ramach środków własnych

Źródło: Urząd Miasta Chełmno, PSP, Powiat

3.9. GOSPODARKA ODPADAMI

Kolejna tabela zawiera natomiast wykaz wydatków ponoszonych w okresie sprawozdawczym na cele zaplanowane w Programie ochrony środowiska.

Tabela 26. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi będą	Gmina	brak danych	Miasto co roku wykonuje analizy stanu zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w których szczegółowo przeanalizowane są działania jednostki w zakresie	2014 – 2 208 879,99 (koszt odbioru)

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
<p>wynikać z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.</p> <p>Określone przez ustawę będą stopniowo i zgodnie z obowiązującymi terminami realizowane przez Chełmno</p>			<p>gospodarowania odpadami komunalnymi.</p> <p>Działania prowadzone przez jednostkę prowadzą do osiągnięcia założonych przez ustawę poziomów recyklingu odpadów:</p> <p>1. w roku 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 1,58 %, – poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy – 29,8 %, – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych – 94,0 %. <p>2. w roku 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 1,24 %, – poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy – 34,31 %, – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych – 97,0 %. 	<p><i>odpadów wraz z fotopułapką do kontroli)</i></p> <p>2015 – 2 228 354,90 <i>(koszt odbioru odpadów wraz z opłatą za program)</i></p>
			<p>Z corocznych działań związanych z gospodarką odpadami, oprócz wywozu odpadów komunalnych wyliczyć należy również inne działania, w tym na przykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakup worków na akcje ekologiczne i odbiór odpadów, – zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów - typu dzwon, – utylizację przeterminowanych leków od mieszkańców (selektywna zbiórka), – zbiórkę liści podczas akcji „Jesienny Liść”, – monitoring składowiska w Uściu. 	<p>wydatki ze środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, w tym:</p> <p>w roku 2014: <i>odbioru odpadów z akcji –</i> 3 849,12</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
				<i>monitoring – 1 193,10</i> <i>odbiór leków – 3 940,70</i> w roku 2015: <i>odbiór odpadów z akcji – 3 492,72</i> <i>monitoring – 393,60</i> <i>odbiór leków – 4 628,44</i>

Źródło: dane Urzędu Miasta Chełmno

Gospodarowanie odpadami na terenie Gminy to nie tylko działania prowadzone w zakresie odpadów komunalnych. Cały system gospodarowania odpadami innymi niż komunalne leży w gestii Starosty Chełmińskiego oraz Marszałka Województwa. W okresie sprawozdawczym Starosta nie wydał nowych decyzji związanych z gospodarowaniem odpadami innymi niż komunalne.

Marszałek wydał nowe decyzje w tym zakresie dla:

- Firmy Handlowo-Usługowej „Diada” S.J. Mariola I Edward Sikora – pozwolenie na wytwarzanie odpadów (w roku 2015),
- „SAB-MAR” Firma Wielobranżowa Mariusz Jaźwiecki – pozwolenie na wytwarzanie odpadów (w roku 2014),
- Zakład Usług Miejskich – pozwolenie zintegrowane, zbieranie, wytwarzanie, unieszkodliwianie, odzysk (w roku 2014).

3.10. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Tabela 27. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2014-2015

Wskaźnik monitorujący	Jednostka	Jednostka monitorująca	rok 2014	rok 2015
liczba projektów zrealizowanych na rzecz ochrony środowiska	opis	Gmina, Powiat, organizacje, Nadleśnictwo, ZPK	9	10
ilość ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych	szt.	Powiat, Gmina	brak nowych	

Źródło: Urząd Miasta Chełmno, Powiat, Zespół Parków Krajobrazowych

Tabela 28. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu edukacji ekologicznej wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Prowadzenie edukacji ekologicznej poprzez konkursy, festyny, pikniki o tematyce ekologicznej	Gmina, Powiat, Nadleśnictwa, szkoły, Park Krajobrazowy	brak szczegółowych danych kosztowych	Dyrekcja Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego w 2015 roku zrealizowała dwie wycieczki przyrodnicze po dawnej Twierdzy Chełmno. Wędrówki pt. „Szlakiem Fortyfikacji Dolnej Wisły” były skierowane m.in. do przyrodników, krajoznawców, nauczycieli i pasjonatów architektury obronnej. Celem wycieczek była prezentacja dobrych praktyk związanych z ochroną przyrody i gatunków chronionych w tym nietoperzy oraz przedstawienie zagadnień różnorodności biologicznej dawnych obiektów militarnych i ich otoczenia. Uczestnicy zwiedzali forty i schrony piechoty będące ważnym ogniwem w systemie obszarów chronionych. Pokazano zintegrowaną ochronę dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego oraz przedstawiono przykłady czynnej ochrony gatunków zagrożonych. Uczestnicy dowiedzieli się o przyrodniczym znaczeniu fortyfikacji dolnej Wisły, jej bioróżnorodności i zagrożeniach związanych z jej utratą. W obu wycieczkach uczestniczyło 80 osób w tym kilku mieszkańców z Chełmna i okolic.	brak danych kosztowych, w ramach środków własnych ZPK
			W 2015 roku Dyrekcja Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Chełmno przeprowadziła dwie edycje warsztatów przyrodniczych na temat różnorodności biologicznej, ochrony przyrody i walorów przyrodniczych w Dolinie Dolnej Wisły. Celem warsztatów było przekazanie wiedzy nt. czynnej ochrony przyrody w dolinie dolnej Wisły, technik obserwacji zjawisk zachodzących w przyrodzie, poznanie różnorodności biologicznej oraz istoty ochrony i funkcjonowania przyrody na terenach chronionych. Uczestnicy zobaczyli ciekawe obiekty i miejsca w dolinie dolnej Wisły o wysokich walorach naukowych, przyrodniczych i krajobrazowych. W warsztatach uczestniczyło łącznie 40 osób w tym kilku nauczycieli i osób zainteresowanych z Chełmna i okolic.	
			W roku 2015 roku Dyrekcja wydała dwa tomy książki popularnonaukowej o ZPKChiN i Dolinie Dolnej Wisły.	
			Powiat Chełmiński w latach 2014-2015 organizował Powiatową Olimpiadę Ekologiczną, konkursy plastyczne oraz fotograficzne.	w ramach środków własnych Powiatu
			Miasto organizuje corocznie akcję „Jesienny Liść” i „Sprzątanie Świata” (zakup worków i rękawic), konkurs „Mój dom i najbliższe otoczenie w kwiatkach i zieleni”,	2014 – 3 355,42

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
			olimpiadę ekologiczną.	2015 – 8 212,54
			W okresie sprawozdawczym (rok 2015) zorganizowano również spotkanie dla mieszkańców dot. gospodarki niskoemisyjnej oraz szkolenie dla pracowników Urzędu Miasta.	w ramach środków na PGN
			Nadleśnictwo Jamy prowadzi bieżące działania edukacyjne, poprzez miejscowe leśnictwo Chełmno. W okresie sprawozdawczym odbywały się spotkania z leśniczym w szkotach oraz na terenach leśnych (pogadanki i uczestnictwo w konkursach o charakterze przyrodniczo-edukacyjnym).	w ramach środków własnych
Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska oraz opracowywanie raportów z realizacji POŚ (co 2 lata)	Gmina	środki własne	Miasto zabezpieczyło środki finansowe na wykonanie zadania w roku 2016.	koszty administracyjne
Informowanie mieszkańców o prowadzonych postępowaniach, wydawanych decyzjach, prowadzonych inwestycjach, opracowywanych planach i programach oraz jakości środowiska na terenie miasta (BIP, tablica ogłoszeń, lokalna prasa, itd.)	Gmina	koszty administracyjne	Miasto na bieżąco umieszcza na stronie internetowej gminy dane o prowadzonych postępowaniach związanych z opracowywanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, wydawanymi decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach itp.	koszty administracyjne

Źródło: Urząd Miasta Chełmno, Powiat, Zespół Parków Krajobrazowych

3.11. RACJONALIZACJA ZUŻYCIA SUROWCÓW, ENERGII

Tabela 29. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2014-2015

Wskaźnik monitorujący	Jednostka	Jednostka monitorująca	rok 2014	rok 2015
ilość zużytej wody - na 1 mieszkańca na rok - na 1 korzystającego na rok	m ³ /rok	Gmina, ZWIK Chełmno, GUS	- 31,1 - 31,4	brak danych za rok 2015
zużycie energii na 1 mieszkańca na rok	kW/rok	GUS	607,9	brak danych za rok 2015
liczba instalacji działających w oparciu o energię odnawialną	szt.	Gmina, WIOŚ, GUS	stan aktualny 22 1 kolektor zainstalowano w roku 2014 (kolektor w ramach realizacji POP)	24 1 kolektor zainstalowano w roku 2015 (kolektor w ramach realizacji POP)

Źródło: GUS, Urząd Miasta Chełmno

Tabela 30. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Zmniejszenie strat energii, zwłaszcza ciepłej w systemach przesyłowych, poprawy parametrów energetycznych budynków oraz podnoszenie sprawności wytwarzania energii	Gmina, operatorzy sieci	brak szczegółowych danych kosztowych	<p>Miasto opracowało plan gospodarki niskoemisyjnej, który ma na celu zmniejszenie m.in. energochłonności gospodarki, w tym np. wymianę oświetlenia ulicznego i parkowego w mieście (na co miasto złożyło wnioski o dofinansowanie do RPO woj. kujawsko-pomorskiego).</p> <p>Plan przyjęła Rada Miasta Chełmna w drodze uchwały nr XI/64/2015 z dnia 8 września 2015 roku.</p> <p>Miasto realizuje również program naprawczy określony przez program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej (szczegóły w rozdziale 3.4.).</p>	koszty administracyjne

Źródło: Urząd Miasta Chełmno

3.12. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ TURYSTYKI

Tabela 31. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu rozwoju turystyki

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2014-2015	Poniesione koszty w latach 2014-2015 (zł)
Modernizacja przystani na nabrzeżu wiślanym umożliwiającą cumowanie statków rejsowych	RZGW, Gmina, Związek Miast Nadwiślańskich	500 000,00	Zadanie nie zostało zrealizowane, ale nadal znajduje się w Strategii Rozwoju Gminy Miasto Chełmno - ogólnej do 2020 roku, jak i Strategii Rozwoju Turystyki Gminy Miasto Chełmno do 2020 roku	brak kosztów
Rewitalizacja Starego Miasta	Gmina	13 677 306,75	Zadanie było realizowane w okresie sprawozdawczym, w ramach rewitalizacji zostały złożone wnioski do RPO na termomodernizację budynku przy ul. Grudziądzkiej 36 oraz Kina Teatr Rondo. Ponadto zostały przeprowadzone działania inwestycyjne w ramach ochrony dziedzictwa kulturowego miasta Chełmna.	koszty administracyjne 2014 – 1 105 224,46

Źródło: Urząd Miasta Chełmno

4. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Opracowana w roku 2012 aktualizacja dotąd obowiązującego Programu ochrony środowiska zakłada zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania ustaleń i kierunków wyznaczonych w ww. dokumencie na terenie Miasta Chełmno.

Jednym z założeń monitoringu wdrażania dokumentu jest raportowanie stanu jego realizacji w cyklu dwuletnim (analiza porównawcza stanu wyjściowego i obecnego). Przedstawienie opracowania raportowego w tym zakresie odbywa się przed Radą Miasta.

Podstawą właściwej oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko (emisja z instalacji). Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w poprzednich rozdziałach ma za zadanie bezpośrednio monitorowanie rozwoju stanu infrastruktury, stanu środowiska, emisji z instalacji i podjętych działań organizacyjnych, co pośrednio wskazuje na realizację wskazanych w Programie ochrony środowiska celów ekologicznych.

Niniejszy Raport uwzględnił zaproponowane wskaźniki ujęte w Programie ochrony środowiska, tak aby dokonać oceny zmian zachodzących w środowisku i zapewnić spójność Raportu z Programem.

Zbiór wskaźników może być z czasem ograniczony lub rozszerzony, w zależności od potrzeb wynikających z analizy rzeczywistej sytuacji na terenie jednostki. Ważne jest jednak, aby modyfikacje w zakresie wskaźników nie były zbyt duże, ponieważ trudno będzie porównywać poszczególne raporty między sobą.

Analiza zaproponowanych w roku 2012 wskaźników wskazuje ich niepełne dostosowanie do wskazanych celów ekologicznych, stąd w kolejnym programie ochrony środowiska powinno się większą uwagę poświęcić na dobór trafnych i mierzalnych wskaźników.

Oceny sporządzonej w Raporcie dokonano na podstawie wskaźników przyjętych w POŚ dla Miasta oraz weryfikacji działań podejmowanych przez instytucje działające na terenie jednostki i podmioty gospodarcze, spółki. Ocena wdrożenia przyjętych w POŚ celów jest utrudniona z uwagi na brak niektórych danych, informacji i wskaźników wynikających m.in. z nieukazania się publikacji WIOŚ i danych statystycznych za rok 2015. Wiele wskaźników jakości środowiska nie jest monitorowanych co roku i z tego też wynika częściowy brak danych i niemożność precyzyjnego określenia zmian w okresie sprawozdawczym.

Choć przeprowadzona ocena nie jest pełna, to jednak na podstawie zgromadzonych danych można sformułować tezę, że Miasto sukcesywnie realizuje założone cele, koncentrując się na najistotniejszych obszarach problemowych i bez pominięcia kluczowych zadań w ochronie środowiska.

4.1. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ CELÓW EKOLOGICZNYCH

Lata 2014 - 2015 to ostatnie dwa lata obowiązywania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Chełmna na lata 2012 - 2015 z perspektywą do roku 2019. Większość zadań w nim zaplanowanych została przez te dwa lata zrealizowana. Przykładowo:

1. Rozbudowa sieci wodociągowej: ul. Osnowska, Nad Groblą, Łunawska, Kwiatowa – Storczykowa – Konwaliowa, ul. Wybudowanie.
2. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej: ul. Łunawska, ul. Kwiatowa.
3. Termomodernizacja Gimnazjum nr 2 w Chełmnie.
4. Rozpoczęcie termomodernizacji Szkoły Podstawowej 1 (opracowanie dokumentacji).
5. Wymiana systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne, montaż instalacji solarnych w 11 budynkach prywatnych.
6. Modernizacje dróg gminnych: ul. Krucza, ul. Kwiatowa – Konwaliowa, ul. Magazynowa.
7. Budowa ścieżki rowerowej na odcinku o długości 456 m oraz przebudowie drogi powiatowej nr 1621C.
8. Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej oraz aktualizacji obszaru i granic Aglomeracji Chełmno.

4.2. PODSUMOWANIE KOŃCOWE

Zadania własne gminy w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska wynikają przede wszystkim z ustawy o samorządzie gminnym i przepisów dotyczących ochrony środowiska. Część zadań przypisana jest organom Powiatu, ale ich realizacja spoczywa na adresatach decyzji i podmiotach korzystających ze środowiska.

Wśród wydawanych decyzji, przyjmowanych zgłoszeń i dokonywanych wpisów kształtujących warunki korzystania ze środowiska (w których określa się normy, standardy emisji oraz uprawnienia) wymienić należy instrumenty prawno-administracyjne leżące po stronie samorządu powiatowego, województwa i samorządów gminnych:

- decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- decyzje o warunkach zabudowy,
- pozwolenia na wycinkę roślinności,
- zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych,
- rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- pozwolenia emisyjne wydawane przez Starostę i Marszałka.

Wśród instrumentów działają także te o charakterze finansowym, do których zaliczyć można również: opłaty za korzystanie z zasobów środowiska (z których finansowane są inwestycje proekologiczne, np. wymiana źródeł ogrzewania), opłaty podwyższone, opłaty produktowe, administracyjne kary pieniężne, fundusze celowe, służące gromadzeniu środków pochodzących z opłat i kar oraz przeznaczania ich na z góry określone cele, różnicowanie stawek podatków i innych danin publicznych służących celom ochrony środowiska.

Zadania zapisane w Programie Ochrony Środowiska zostały zrealizowane zgodnie z ogólną misją jednostki i własnymi zamierzeniami inwestycyjnymi. Istotną ich część, ze względu na specyfikę, wymaga systematyczności i bieżących prac, np. bieżące utrzymanie i konserwacja sieci wodno - kanalizacyjnych, monitorowanie stanu wody pitnej, utrzymanie

i zarządzanie drogami, utrzymanie czystości i porządku, gospodarowanie odpadami komunalnymi, pielęgnacja zieleni, edukacja ekologiczna mieszkańców.

Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji, czy dofinansowań jest realizowana etapowo (projekty dotyczące realizacji infrastruktury technicznej i obiektów). W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga dużych nakładów finansowych, stąd niezbędne staje się stałe pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych. Gmina skutecznie ubiegała się o dofinansowanie zadań generujących znaczne nakłady finansowe. Jednostka pozyskiwała środki na działania z Unii Europejskiej, NFOŚiGW oraz WFOŚiGW.

Ważne jest także, aby samorząd nadal podejmował współpracę z innymi jednostkami w zakresie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i infrastruktury komunalnej. Współpraca ta pozwoli na osiągnięcie szerszych celów i pozyskanie większych środków finansowych.

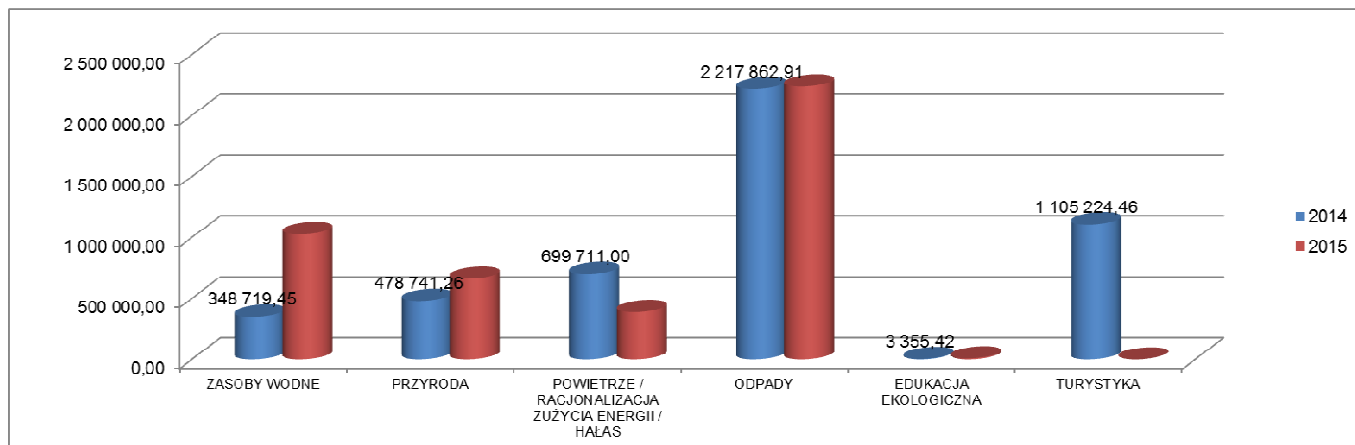
Analizując wielkość nakładów finansowych, stwierdza się, że największe wydatki poniesione zostały na realizację inwestycji corocznego systemu odbioru odpadów komunalnych, a w dalszej kolejności na inwestycje związane z rozbudową systemu wodociągowo-kanalizacyjnego, oczyszczanie miasta i utrzymanie zieleni, turystykę i modernizację zabudowy, a na końcu na edukację ekologiczną.

Szczegóły przedstawia kolejna tabela. Znaczących inwestycji w celach dotyczących powierzchni ziemi, promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii nie prowadzono w okresie sprawozdawczym, były to zazwyczaj działania związane z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi.

Tabela 32. Podsumowanie kosztów poniesionych przez samorząd na realizację programu ochrony środowiska

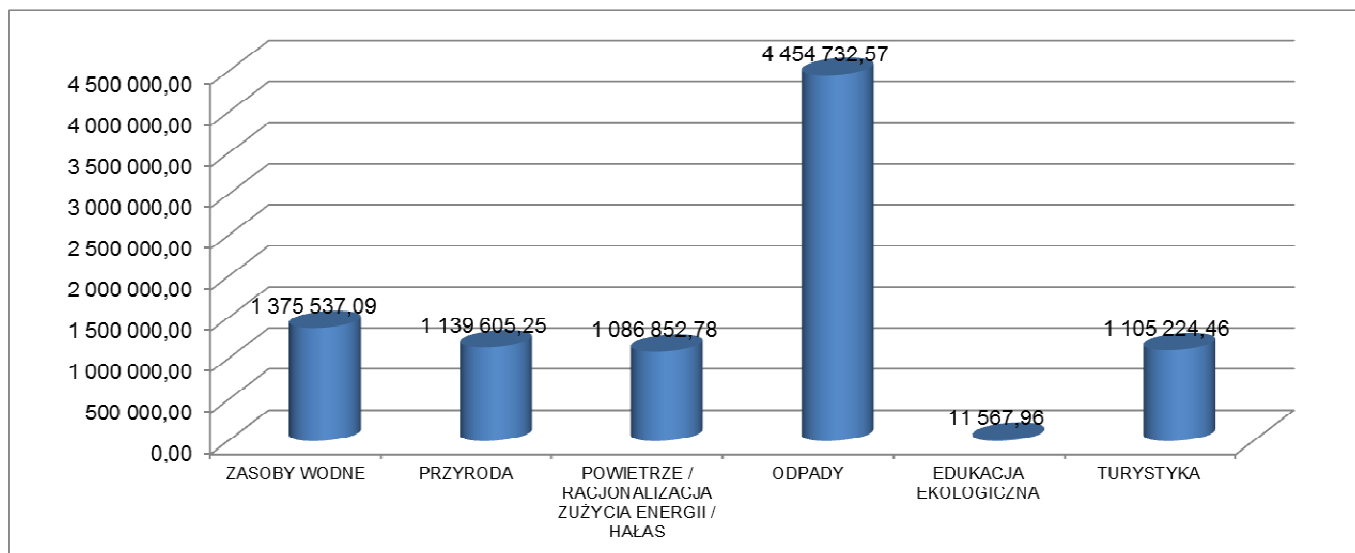
Obszar Interwencji	Rok		Łącznie
	2014	2015	
Zasoby wodne	348 719,45	1 026 817,64	1 375 537,09
Przyroda	478 741,26	660 863,99	1 139 605,25
Powietrze / Racjonalizacja Zużycia energii / Hałas	699 711,00	387 141,78	1 086 852,78
Odpady	2 217 862,91	2 236 869,66	4 454 732,57
Edukacja ekologiczna	3 355,42	8 212,54	11 567,96
Turystyka	1 105 224,46	0,00	1 105 224,46
Łącznie	4 853 614,50	4 319 905,61	9 173 520,11

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu, dane Urzędu Miasta Chełmno

Wykres 2. Podsumowanie kosztów poniesionych przez samorząd na realizację programu ochrony środowiska w latach 2014-2015

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu, dane Urzędu Miasta Chełmno

Wykres 3. Łączne podsumowanie kosztów poniesionych przez samorząd na realizację programu ochrony środowiska w latach 2014-2015

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu, dane Urzędu Miasta Chełmno

Jak wskazuje niniejsze podsumowanie, w każdym z priorytetów podejmowano szereg zadań, jednak biorąc pod uwagę ich charakter i potrzebę dalszego rozwoju wiele grup zadaniowych powinna być kontynuowana w latach kolejnych, w miarę potrzeb oraz możliwości pozyskania środków finansowania. W szczególności kontynuowane powinny być wszelkie działania związane z poprawą stanu wód powierzchniowych oraz realizacją programu naprawczego określonego w programie ochrony powietrza, w związku z przekroczeniami normatywnych stężeń zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych oraz w powietrzu, utrzymujących się od kilku już lat. Tym samym wśród najważniejszych działań w przyszłości powinny znaleźć się termomodernizacje budynków, wymiana źródeł ogrzewania, rozwój energii odnawialnej, modernizacje ciągów komunikacyjnych, rozwój ścieżek rowerowych, rozwój sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej.

Ważnym działem zadań koniecznych do kontynuacji jest dalsza kanalizacja jednostki, ze względu na utrzymujący się zły stan wód. Podejmowane działania w układzie zlewniowym, edukacja rolników, powinny być realizowane i monitorowane na poziomie kolejnych raportów.

Kolejnym aspektem, na który w przyszłości powinien zostać położony nacisk jest ochronę mieszkańców przed hałasem.

Inne działania związane z ochroną zasobów przyrodniczych, ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz budowaniem szczelnego systemu odbioru odpadów komunalnych można uznać za zrealizowane w sposób zadowalający. W kolejnych latach działania powinny być kontynuowane w celu utrzymania jakości środowiska w tym zakresie na stałym poziomie.

Mocną stroną działań jest fakt, iż większość z nich wpływała pozytywnie na więcej niż jeden element środowiska. Bieżące utrzymanie i zarządzanie drogami, polegające na przeprowadzaniu remontów, wprowadzaniu właściwej organizacji ruchu oraz utrzymaniu dróg w czystości przyczynia się do ochrony powietrza atmosferycznego (ograniczanie pylenia wtórnego, mniejsza emisja gazów powstających w wyniku spalania paliwa w silnikach pojazdów) oraz hałasu (poprzez poprawę płynności jazdy). Ponadto podejmowane zadania wpisywały się w realizację nie tylko jednego celu, ale także kilku. Służyły temu m. in. uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczą wszystkich elementów środowiska przyrodniczego).

Zaznaczyć należy, że o ile można ocenić stopień realizacji zadań pozostających w kompetencji organu Gminy, czy też instytucji państwowych (WIOŚ, bądź PSSE), tak trudne do weryfikacji są działania podejmowane indywidualnie przez mieszkańców (np. poprawa energetyczna budynków, stosowanie OZE w gospodarstwach domowych itd.) oraz przez samych przedsiębiorców.

Analizując działania podjęte w latach 2014 – 2015 oraz wskaźniki oceny rozwoju infrastruktury technicznej i stanu środowiska przyrodniczego, można stwierdzić, że realizacja celów założonych w dokumencie POŚ wpływa pozytywnie na rozwój Miasta oraz pozwala na ciągłe monitorowanie stanu środowiska i wykonywanie zadań, które będą prowadziły do dalszego pozytywnego rozwoju.

Reasumując, działania podjęte w latach 2014 – 2015 wpisują się w założenia i cele wyznaczone w Programie ochrony środowiska i należy ocenić je jako pozytywne. Przeprowadzenie pełnej oceny, co do stopnia poprawy stanu środowiska w Mieście wymaga dłuższego przedziału czasowego oraz dalszych działań inwestycyjnych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Dochody ogółem, w tym otrzymane dotacje w latach 2013-2015	7
Tabela 2. Wydatki ogółem, w tym na ochronę środowiska w latach 2013-2015	7
Tabela 3. Zmiany powierzchni użytków rolnych w okresie sprawozdawczym.....	9
Tabela 4. Grunty rolne wyłączone z produkcji rolniczej (ha) w roku 2015	10
Tabela 5. Powierzchnia i ilość obszarów prawnie chronionych, terenów zieleni urządzonej oraz lasów w okresie sprawozdawczym	11
Tabela 6. Klasyfikacja stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia w roku 2014	13
Tabela 7. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony roślin w roku 2014.....	13
Tabela 8. Wskaźniki presji na stan środowiska i realizacji zadań w latach 2014-2015	18
Tabela 9. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej wraz ze stopniem ich wykonania uzyskany na podstawie danych uzyskanych od podmiotów wskazanych w harmonogramie realizacyjnym	20
Tabela 10. Pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie wód opadowych do wód lub do ziemi wydane w latach 2014-2015.....	25
Tabela 11. Pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie ścieków wydane w latach 2014- 2015 z terenu gminy Miasto Chełmno	26
Tabela 12. Pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych wydane w latach 2014- 2015 z terenu gminy Miasto Chełmno	26
Tabela 13. Wskaźniki presji na stan środowiska zadań w latach 2014-2015.....	27
Tabela 14. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu racjonalnego użytkowania gleb i wykorzystania kopalin wraz ze stopniem ich wykonania.....	28
Tabela 15. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2014-2015.....	30
Tabela 16. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu ochrony przyrody wraz ze stopniem ich wykonania uzyskany na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	32
Tabela 17. Wskaźniki presji na stan środowiska w latach 2014-2015	34
Tabela 18. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu poprawy jakości powietrza wraz ze stopniem ich wykonania.....	37
Tabela 19. Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydane w latach 2014- 2015.....	39
Tabela 20. Wskaźniki presji na stan środowiska w latach 2014-2015	40
Tabela 21. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu ochrony przed hałasem wraz ze stopniem ich wykonania	41
Tabela 22. Wskaźniki presji na stan środowiska w latach 2014-2015	42
Tabela 23. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu niedopuszczenia do możliwości negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko wraz ze stopniem ich wykonania	43
Tabela 24. Stan wskaźników presji na stan środowiska w latach 2014-2015	44
Tabela 25. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska	46
Tabela 26. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania	46
Tabela 27. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2014-2015	49

<i>Tabela 28. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 29. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2014-2015</i>	<i>52</i>
<i>Tabela 30. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii</i>	<i>52</i>
<i>Tabela 31. Planowane na lata 2014-2015 zadania z zakresu rozwoju turystyki</i>	<i>53</i>

SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Wydatki, w tym na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w okresie sprawozdawczym</i>	<i>7</i>
<i>Wykres 2. Podsumowanie kosztów poniesionych przez samorząd na realizację programu ochrony środowiska w latach 2014-2015.....</i>	<i>57</i>
<i>Wykres 3. Łączne podsumowanie kosztów poniesionych przez samorząd na realizację programu ochrony środowiska w latach 2014-2015.....</i>	<i>57</i>